

KÖZÉP-BUDAI TANKERÜLETI KÖZPONT
BUDAPEST I. KERÜLETI TOLDY FERENC GIMNÁZIUM,
1015 BUDAPEST, TOLDY FERENC. UTCA 9.
OM AZONOSÍTÓ: 035220

**A BUDAPEST I. KERÜLETI TOLDY FERENC GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

BUDAPEST, 2023

Tartalom

I. NEVELÉSI PROGRAM.....	4
1. Lectori salutem.....	4
2. Az iskola története, hagyományrendszere.....	5
3. Az iskola helye és szerepe.....	6
4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	9
5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	13
6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos célok, feladatok..	14
7. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	16
8. A környezeti nevelés programja.....	20
9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	22
10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	25
11. Az intézmény esélyegyenlőségi tevékenységét érvényesítő program.....	29
12. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje.....	31
13. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	31
14. A tanulmányok alatti vizsgák rendje, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	33
15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	37
16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	37
17. Az Iskolai közösségi szolgálat - IKSZ.....	38
II. HELYI TANTERV.....	39
1. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése, az óraháló.....	39
2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai.....	41
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a tankönyvek térítésmentes igénybevételeinek biztosítása.....	42
4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	42
5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja és a tanulók fizikai állapot mérésének módszere.....	43
6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	44
7. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből az iskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát.....	46

8. A középszintű érettségi vizsgatárgyak érettségi vizsga témakörei.....	47
9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	47
10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	50
11. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	52
12. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények.....	54
13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismétléssel.....	55
14. A NAT2012 kerettantervű osztályból a NAT2020 kerettantervű osztályba évismétlésre kötelezett tanulók átjárhatóságára vonatkozó szabályok.....	55
15. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, beleértve a témnapokat, témaheteket és a projektoktatást is	56
16. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	56
17. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	57
18. Legitimációs záradék.....	58
Mellékletek.....	59

I. NEVELÉSI PROGRAM

*Schola! nevelj agyat és ne
gomolygó gőzt a fejedben!
Schola! nevelj szívet és nem
hegyezett könyököt!*

(Weöres Sándor: A Toldy Gimnázium emlékkönyvébe, 1978)

1. Lectori salutem

Köszöntjük az Olvasót!

A Toldy Ferenc Gimnázium pedagógiai programja jogszabályok által előírt, kötelező stratégiai dokumentum. Egyfelől a nevelőtestületünknek és az iskolánk dolgozóinak szóló mindennapi munkánkra vonatkozó iránymutatás; másfelől tájékoztató az iskolahasználóknak: tanulóknak, szülőknak és a tágabb környezetnek a Toldyban folyó nevelő-oktató munka elveiről, céljairól és alapvető jellegzetességeiről.

A program három alappilléren nyugszik: egyfelől a szakmai és társadalmi elvárásokon – amelyeket elsősorban a Nemzeti alaptanterv (Nat) és egyéb szabályozó dokumentumok közvetítenek –, másrészt az iskolahasználói igényeken, végül az iskola nevelőtestületének szakmai megfontolásain és gyakorlatán, amelyek főként az önreflexió révén folyamatosan megújuló toldys hagyományokban gyökereznek.

A pedagógiai program számos elvet, célt, adatot, eljárást, szabályt fogalmaz meg az iskola életével kapcsolatban. Ám tudjuk, az élet mindig gazdagabb annál, ami elgondolható. Az elvek, eljárások és szabályok önmagukban mit sem érnek – tanáraink tudása, igényessége, embersége; a tanulók, szülők, toldys dolgozók alkotta egész iskolai közösség ethosza, szelleme és kultúrája teszi élővé a programot és szeretett iskolává a Toldyt. Négyszáznegyven fiatal szülei gondolják úgy évről évre, hogy ránk bízják, ami nekik a legdrágább: a gyermeküket. Mi, valamennyi toldys, nap mint nap igyekszünk ennek a bizalomnak megfelelni.

A pedagógiai program jogszabályi alapja Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a Nemzeti alaptantervről szóló 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. Kormányrendelet. A programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készítette el és a fenntartó, a Közép-Budai Tankerületi Központ hagyta jóvá.

2. Az iskola története, hagyományrendszere

A Toldy Ferenc Gimnázium egyike a főváros legrégebb iskoláinak.

A *Budai Csász. Kir. Felsőreáliskola* – a mai gimnázium elődje – 1854-ben alapított császári rendelettel. Ebben az időben Pest-Budán mindössze három középiskola működött. A reáliskola az addigi latinos, elméleti képzést és humán műveltséget nyújtó gimnázium mellett egy technikai, természettudományos irányú, modern nyelveket tanító iskolatípus volt, létjogosultságához a polgárosodó Magyarországon aligha férhetett kétség. Az oktatás 1855-ben kezdődött a reáliskolai tantervnek megfelelően és folyt kisebb-nagyobb változásokkal egészen a gimnáziummá alakulásig, kezdetben hat, majd nyolc évfolyamon. 1859-ben készült el az iskola jelenleg is használt épülete *Petschnig János* tervei alapján. A kétemeletes épület sárga és vörös nyerstéglából készült, faragottkő díszítésekkel. Oroszlános rézkilincseről nevezetes kapuja és csúcsíves folyosóinak ablakai a Toldy Ferenc utcára néznek, míg osztálytermeiből a város háztetőire, tornyaira, a Parlament kupolájára nyílik kilátás. Az épület romantikus atmoszférája mély nyomokat hagyott minden toldysban - talán ez is magyarázza, hogy a 166 év alatt oly sok művész került ki a nem mindennapi falak közül.

Kezdetben a tanítás nyelve német volt egészen a kiegyezésig. Az iskolaalapító intézményvezetője *Schenzl Guidó* és utóda, *Say Móric* nagyszerű tanári kart építettek fel. A tanárok szinte valamennyien szaktárgyuk és tudományáguk legjobbjai közül kerültek ki, számosan tagjai voltak az MTA-nak is. Schenzl maga is tudós meteorológus volt, ő alakította meg az Országos Meteorológiai és Földdelejtudományi Intézetet. Az iskolában sokáig működött egy meteorológiai obszervatórium, amelynek fontos feladata volt a közép-európai csillagászati dél mérése. 1942-ig a főváros lakossága számára a Toldy épületéből fölhangzó ágyúlövés jelezte a delet.

Az iskola későbbi arculatát meghatározó két vezető *Mayer József*, aki 1860-1906 között összesen 46 évig szolgálta az iskolát – ebből 22 évig igazgatóként, illetve a két háború között húsz évig irányító *Marczinkó Ferenc*.

A diákság társadalmi összetétele a 19. században, de még a két világháború között is változatosnak mondható, többségük tisztviselők, tanárok, katonatisztek, kisiparosok és kiskereskedők gyermekei, de napszámos vagy munkáscsaládból származók éppúgy jártak ide, mint a Goldberger gyerekek, *Habsburg László* főherceg vagy éppen a kormányzó fia, Horthy István.

A fegyellemmel ritkán volt nagyobb baj, az iskolatörténet legkülönbözőbb korszakaiban élt egyfajta toldys szellem, amelynek alapja a lelkes hazafiság, a józan önmérséklet, a tolerancia és – ahogy az egykori diák, *Németh László* írja – a „

budai jólneveltség” volt. Komoly magaviseleti problémák főként a két világháború alatt, illetve az azokat követő nyugtalan időkben merültek fel, amikor a politika expanziójának nemigen tudtak gátat vetni az iskola mégoly vastag falai sem. Mindazonáltal az iskola tanárai és növendékei általában nemigen bizonyultak fogékonyak a szélsőséges eszmék iránt.

1920-ban az iskola fölveszi *Toldy Ferenc* irodalomtörténész nevét, másfél évtizeddel később a főreáliskolából gimnázium lesz. Ettől az időtől kezdve az iskola neve mindmáig

Toldy Ferenc Gimnázium – eltekintve az 1951-54-es időszaktól, amikor rövid ideig *Fürst Sándor* nevét viseli.

1945-ben, az ostrom napjaiban az épületet találat éri, az északi szárny teljesen kiég. Elpusztul a könyvtár, a bútorok és a szertári felszerelések egy része. Az ötvenes évek politikai légköre a gimnáziumi életre is negatív hatással volt, ám a tanári kar gerincét alkotó pedagógusok biztosítani tudták, hogy az iskola az elkerülhetetlen változások ellenére is megőrizze arcát. 1961-ben került az intézmény élére *Pataki Gyula*, aki harminc esztendeig, haláláig vezette az intézményt. Ez a korszak ismét a fellendülés korszaka. Pataki szeretetreméltó személyisége, bölcs türelme nagyban hozzájárult az iskolát ma is jellemző gyerekbarát, tanulóközpontú légkör kialakulásához. A vezetése alatt kialakult tanári kar méltónak bizonyult a hagyományokhoz, munkájuk révén az iskola eredményei évről évre javultak.

1994-től a gimnázium áttért a hat évfolyamos képzésre. Az ekkor kialakított pedagógiai program, az iskolahasználói igényekre is érzékeny helyi tanterv jó alapot biztosított az pedagógiai tevékenységünk utóbbi negyed századra jellemző fejlődéséhez. A hagyományokat és a kor követelményeit egyaránt érvényesítő nevelő-oktató munka eredményeként a Toldy az utóbbi évtizedben az ország egyik legeredményesebb és legnépszerűbb középiskolája lett.

2002-2004 között *Földes László* tervei alapján épült fel az iskola új épülete. A Toldy fennállásának másfél százados évfordulójára jelentette meg az iskola a gimnázium történetét feldolgozó tudományos igényű monográfiáját.*

Iskolatörténeti Gyűjtemény

A Toldy Ferenc Gimnázium Iskolatörténeti Gyűjteményének állománya évtizedek alatt halmozódott fel, s folyamatosan gyarapszik. Tárgyi emlékek, iratok, fotók alkotják a gyűjtemény anyagának zömét. Egykori toldys diákok és tanárok juttatják el az intézménybe kedves emlékeiket. Több esetben az örökösök gondoskodnak arról, hogy az elhunyt toldys pedagógusok hagyatékának iskolatörténeti jelentőségű része a gyűjteménybe kerüljön. 2004-ben és 2005-ben, a 150. évforduló tiszteletére rendezett iskolatörténeti kiállítás anyaga is nagymértékben a gyűjtemény állományából építkezett.

3. Az iskola helye és szerepe

A Toldy Ferenc Gimnázium Budapest szívében, a Várhegy keleti szoknyáján helyezkedik el, az ugyancsak Toldy Ferencről elnevezett csendes utcában, ám közlekedés szempontjából mégis jól megközelíthető helyen. Néhány száz méteres környezetében számos különböző iskola található, amelyek között van tankerületi fenntartású általános iskola, általános iskola és gimnázium, egyházi fenntartású gimnázium és művészeti iskola, valamint egy közgazdasági technikum is.

Az intézmény hat évfolyamos gimnáziumi képzést nyújt a 7-12. évfolyamon. Ez a szerkezet egyrészt jól alkalmazkodik a gyermekek szellemi-lelki fejlődéséhez, másrészt

* Buzinkay Géza: *Iskola a lovagvárban*. A budai Toldy Ferenc Gimnázium 150 éve. Budapest, 2005.

megfelelő kereteket kínál az intézmény tehetséggondozó feladatainak teljesítéséhez. A 11-12. évfolyamon fakultációs rendszer működik, így az iskola a tanulói igények szerint valamennyi tanított tantárgyból fel tudja készíteni tanulóit az emelt szintű érettségire.

Tárgyi és működési feltételek

Az iskolának két épülete van. A Toldy Ferenc utcai régi, neogótikus épületben 12 tanteremben, 3 természettudományos és 4 idegen nyelvi szaktanteremben folyik az oktatás. Itt található a díszterem, az ebédlő, a könyvtár, a kistornaterem, az iskolai büfé és klub, illetve, itt helyezkednek el az irodák és szertárak is. A Donáti utcai új épületben a nagy tornacsarnok és kiszolgáló helyiségei (négy öltöző, mosdók, zuhanyzók, tanári szoba, szertár) mellett helyet kapott egy kondicionáló terem, egy informatikai és egy képzőművészeti szaktanterem is. A két épület közötti piazzettán található az orvosi rendelő, illetve itt, az iskola kertjében van egy műfüves sportpálya is.

A tantermek egy része híres toldysok nevét viseli – Antall József-, Csók István-, Jermy Tibor-terem –, inspirációt nyújtva a mai toldysoknak.

A termék bútorzata megfelel a követelményeknek, a világítást 2021-ben korszerűsítették, az alapvető informatikai és egyéb eszközök minden teremben rendelkezésre állnak. A tanulók saját használatú, zárható fémszekrényekben tarthatják holmijukat.

Az iskolahasználók

A tanulólétszám az alapidokumentumban meghatározott maximális létszám közelében van, (évek óta 99-100 % között), az osztálylétszám 32-36 fő közötti.

Főként olyan családok választják iskolánkat, amelyekben fontosnak tartják a gyermekek eredményes felkészítését a sikeres felsőfokú tanulmányokra, illetve az ösztönző és gyermekbarát iskolai légkört. Sok család választásának alapja a családi tradíció.

A tanulók szociokulturális hátterére jellemző, hogy általában mindkét szülő diplomás. A domináns értelmiségi szülői háttér nagyrészt a tankerület lakosságának szociális összetételével, a családok több nemzedékét felölelő toldys kötődéssel, illetve a jelentős túljelentkezéssel és a kötelező felvételi rendszerrel magyarázható.

Az iskolában elsősorban a tankerület szociális összetétele miatt nyilvántartott HH-s, illetve HHH-s tanuló nincs. Ugyanakkor a magas szintű felvételi követelményeknek megfelelt SNI-s tanulók vannak; fejlesztésük integráltan, a szükséges kompetencia-területeken részben fejlesztő pedagógus részvételével, részben egyéni foglalkozás keretében történik.

A humán erőforrás jellemzők:

A 2020-2021-es állapot szerint a tanári státuszok száma 38.75 fő, a részmunkaidősök miatt ez általában 44-46 pedagógus foglalkoztatását jelenti, egy pedagógusra kb. 11-12 tanuló jut. A nevelőtestület minden tagja mesterdiplomával rendelkezik, minden tantárgyat és órát szakos tanár tanít. A nevelőtestületben egy kutató tanár és hat mesterpedagógus (15%) is van. A nevelő munkát egy iskolapszichológus és egy könyvtáros tanár támogatja.

Az utóbbi évtizedekben iskolánk több felsőoktatási intézmény gyakorlóléhelyévé vált, így részt veszünk a középiskolai tanárképzésben. A folyamatos felsőoktatási kapcsolat a magas szakmai színvonal megőrzését is támogatja.

A pedagógiai munkát iskolatitkár, laboráns és rendszergazda segíti, a gondnoki, takarítói és portai feladatokat saját dolgozók látják el.

Demográfiai és beiskolázási tendenciák és eredményesség

Az intézménybe történő beiskolázás a jelentős túljelentkezés (az utóbbi években nyolctízszeres) miatt felvételi vizsga útján történik, a jogszabályban meghatározott rangsorolás szerint. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében az iskola minden jelentkező tanuló számára lehetővé teszi a szóbeli vizsgázást is.

A tanulók közelítőleg 10%-a I. kerületi, további 30-40%-a lakik a tankerület más beiskolázási területén (II. és XII. kerület), kb. 35% egyéb budapesti (elsősorban budai) kerületekből jön, míg kb. 20%-nyi tanuló jár be a budai agglomerációból.

Az utóbbi évtizedben minden végzős tanulónak sikeres lett az érettségi vizsgája. A vizsgák átlageredményei szignifikánsan jobbak, mint az országos átlag – a középszinten 85-90 %, emelt szinten 80% körüli. Évente az érettségiző tanulók 90-100 %-a emelt szintű vizsgát is tesz valamilyen tantárgyból. Ugyanakkor számosan tesznek két tantárgyból is emelt szintű érettségit, így egy érettségizőre átlagosan 1,2 -1,3 emelt szintű érettségi jut. Tekintettel arra, hogy vannak tanulók, akik több idegen nyelvből tesznek középfokú nyelvvizsgát, ezért ez a mutató is általában meghaladja az érettségizettek 100%-át. A kompetenciamérések eredményei az országos, a tankerületi és a hat évfolyamos gimnáziumok átlagát meghaladó eredmények. Az utóbbi években nem volt olyan tanuló, aki ne érte volna el a 3. képességi szintet.

Az eredményességi mutatók (pl.érettségi, kompetenciamérés, továbbtanulás) tekintetében a gimnázium évek óta az országos ranglisták első 10 helyének valamelyikét foglalja el.*

Jövőkép

A Toldy Ferenc Gimnázium – az iskola pedagógiai hagyományait, értékelvű nevelési tradícióit követve – továbbra is kiemelkedő eredményességű, tehetséggondozó gimnáziumként működik. Nevelőtestületünk folyamatos önfejlesztés és képzés révén képes hatékonyan reagálni az intézményre ható társadalmi, kulturális, politikai és gazdasági kihívásokra, illetve a változó társadalmi és iskolahasználói igényekre. Tevékenységünkben továbbra is meghatározó marad a tehetséggondozás, a felsőoktatásra való felkészítés, valamint civilizációnk erkölcsi és kulturális értékeinek átadása, az európai és a magyar kulturális hagyományok tovább örökítése, a jövő magyar értelmiségének nevelése.

Küldetésnyilatkozat

Nevelőtestületünk felkészültségére, módszertani kultúrájára alapozva nevelő-oktató munkákat egységes célrendszer alapján, a toldys hagyományokra alapozva végezzük. Folyamatos megújulással törekszünk válaszokat adni a környezetünkben bekövetkező változásokra. Figyelembe vesszük tanulók eltérő szociokulturális háttérét, adottságait. Kiemelten kezeljük a tehetséggondozást, a továbbtanulásra való felkészítést.

* A 100 legjobb gimnázium. HVG középiskolai rangsor 2015-21.

Alkotó léggör, partneri viszony biztosításával segítjük tanulóink képességeinek kibontakozását, személyiségük fejlődését. A közösségi élet szervezésében számítunk a szülők közösségére, a diákönkormányzatra és az iskolai alapítványokra is. A tanulás-tanítás minősége érdekében olyan belső szervezeti környezetet alakítunk ki, amely bátorítja a sokszínű és adekvát módszerek alkalmazását, a szakmai megújulásra való törekvést.

Küldetésünk, hogy az intézményünkben kikerülő diákok becsületes és művelt felnőtté; hazájukat szerető, hivatásukat magas szinten gyakorló, öntudatos, hasznos polgárrá; kisebb-nagyobb közösségeikért, környezetükért felelősséget vállaló autonóm személyiséggé; boldogságra képes emberré váljanak.

4. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Elvek és értékek

Az iskola épületének 1857-ben letett alapkövébe a következő szöveg került:

„Álljanak fenn e csarnokok – melyek e kő fölé fognak boltozódni – e komoly idők emlékeként messze századokig, s a szellem, mely őket átlengi, legyen mindenkor (...) a hazaszeretet, a polgári erény, a haladás, az egyetértés és a béke szelleme.”

Iskolánk az elmúlt 164 évben igyekezett megőrizni az alapkövebe vésett értékeket, s ezek ma is – kiegészülve az alapkövetételkor tilalmas nemzeti önrendelkezés, a demokrácia és a szabadság eszméjével – meghatározzák a Toldy szellemét. A Toldy Ferenc Gimnázium mindennapi munkáját irányító pedagógiai elveink is kétezeréves európai civilizációnk alapértékeiből és tapasztalataiból táplálkoznak: az antikvitásból, a zsidó-keresztény hagyományból, a felvilágosodás eszméiből és az igazság tudományos keresésének igényéből.

Az iskola legfontosabb hivatása, hogy olyan jövőre készítse fel a következő nemzedékeket, amelynek a feltételeit, körülményeit, követelményeit nem ismerhetjük. Ez alapvetően kétféle feladatot ró ránk.

Egyrészt, hogy tanulóinkban olyan kompetenciákat alakítsunk ki és fejlesszünk, olyan attitűdöket és tulajdonságokat támogassunk és neveljünk, amelyek segítségével képessé válnak a különféle, egyelőre nem prognosztizálható kihívásoknak eredményesen megfelelni, a saját életüket irányítani, illetve olyan közösségeket, társadalmat, országot alkotni, amely hatékony közösségként működik és biztosítja minden tagja számára a boldogulás lehetőségét. Ilyenek elsősorban a megértés, a tanulás, az információkezelés, a gondolkodás, a kommunikáció és az együttműködés kompetenciái, illetve a felelősségvállalás, a tisztelet, a kezdeményező-készség, a kreativitás, a bátorság, a hűség, a tolerancia, és a reziliencia értékei, képességei és tulajdonságai.

A másik a tudás továbbadásának – az előzővel összefüggő – feladata, az antik és a zsidó-keresztény gyökerű európai civilizáció erkölcsi, mentalitásbeli és kulturális értékeinek,

valamint a magyar kulturális hagyománynak a közvetítése a következő nemzedékeknek. Ezekből fakadóan a szabadság, a jogegyenlőség, a demokrácia és a nemzeti függetlenség értékeinek ismerete, elsajátítása és érvényesítése; az élet, az emberi méltóság, valamint az emberi teljesítmények tisztelete; az eltérő értékrendek, kultúrák, gondolkodásmódok tolerálása; a demokratikus gondolkodás és attitűd kialakítása; a természeti és ember alkotta környezet és kultúra megbecsülése és védelme.

Célok és feladatok

A gimnázium törvényben megfogalmazott legfontosabb feladata, hogy felkészítse diákjait felsőfokú tanulmányokra. Ezen belül a hat évfolyamos gimnázium kiemelt feladata a tehetséggondozás. Ez az igény elsősorban ismeretek megtanításával, képességek, készségek, kompetenciák kialakításával, fejlesztésével teljesíthető. A gimnázium másik fontos feladata – amelyet joggal várhatnak el az iskolahasználók – a nevelés, hiszen a család után az iskola a gyermekek személyiségformálásának és értékrendje kialakításának másik fő színtere.

Célunk, hogy tanulóink:

- magas szinten sajátítsák el a gimnáziumi tananyagot, és képessé váljanak a felsőfokú tanulmányokra;
- eredményesen sajátítsák el a Nat-ban megjelölt kulcskompetenciákat – a tanulás, a kommunikáció, a gondolkodás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciáit; a digitális, matematikai, személyes és társas kompetenciákat, valamint a munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciákat;
- művelt, tudásuk megújítására képes, önállóan gondolkodó, konstruktív személyiséggé fejlődjenek;
- képesek legyenek megalapozott, érvekkel alátámasztott véleményt formálni különböző kérdésekről, illetve megértsék az övéktől eltérő álláspontokat;
- legyenek képesek az együttműködésre szűkebb és tágabb környezetükkel.

Fontos feladatunknak tartjuk morális és kulturális értékek közvetítését, legfőképpen a becsületességet, a segítőkészséget, a műveltséget, a természet és a környezet védelmét, az egyetemes és a nemzeti kultúra értékeinek megismertetését.

Feladatunknak tekintjük:

- hogy az iskolában és az iskolai rendezvényeken biztosítsuk tanulóink számára a biztonságos, egészséges és barátságos környezetet,
- tanulóink adottságainak személyre szóló feltárását, ehhez választott módszertani kultúra alkalmazását a tanulás-tanítás során,
- az alapkészségek (olvasás, szövegértés, szövegalkotás írásban és szóban, számtan/matematika, digitális és idegen nyelvi tudás és kompetenciák) továbbfejlesztését; ide soroljuk a tanulási képesség fejlesztését, hatékony tanulási technikák megtanítását,
- digitális kompetenciáik fejlesztését,
- az általános gondolkodási képességek fejlesztését, különösképpen a problémamegoldás, döntéshozatal a kritikai és a kreatív gondolkodás terén;

- feladatunk, hogy képessé tegyük tanulóinkat különböző információk gyűjtésére és feldolgozására;
- folyamatosan fejleszteni kívánjuk tanulóink kommunikációs és vitakészségét, valamint együttműködési, konfliktuskezelő és vezetési képességét;
- fejlesztjük tanulóink önismeretét, tanulásukért és saját sorsukért érzett felelősségük erősítését,
- a személyiségformálás terén fontosnak tartjuk az önértékelés és önirányítás fejlesztését, a közösségért érzett felelősség kialakítását és a társas hajlam fejlesztését, valamint hogy tanulóink tartsák be a társadalmi együttélés szabályait; mentalitásukat és cselekedeteiket a tisztességre való törekvés haszára,
- az állampolgári nevelés kapcsán feladatunk demokratikus értékeink hiteles bemutatása, a hazaszeretetre, demokráciára, szociális érzékenységre és ökológiai szemléletre nevelés,
- alapvető feladatunknak tartjuk az egészséges életmódra nevelést, a tanulók fizikai képességeinek fejlesztését, és hogy a testi-lelki higiénia, az egészséges életmód és a rendszeres testmozgás természetes igényükké váljék.

Kulcskompetenciák:

A nevelési-tanulási célok során különös gondot fordítunk a Nemzeti alaptantervben meghatározott, az alább felsorolt kulcskompetenciák fejlesztésére:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Ezek fejlesztése a tantervben meghatározott műveltségi területek, illetve tantárgyak keretében valósul meg (lásd Helyi tanterv).

Sikerkritériumok:

Számos nevelési-tanítási cél megvalósulása sok tanuló esetében csak a középiskola után, felnőttkorban érzékelhető, és legtöbb aspektusa akkor sem mérhető. Ezért az alábbiakban azokra a kritériumokra szorítkozunk, amelyek a középiskola időszaka alatt is mérhetők, vagy legalább is érzékelhetők.

Nevelő-oktató munkánkat akkor tartjuk eredményesnek, ha:

- az iskolai tanulmányi átlag eléri a 4,4 eredményt,
- valamennyi tanulónk eredményesen teljesíti az érettségi vizsgákat, legalább a 90%-uk legalább egy eredményes emelt szintű érettségi vizsgát tesz és felvételt nyer a célzott felsőoktatási intézmények valamelyikébe,
- valamennyi tanulónk eléri a képességeihez mért idegen nyelvi jártasságot, és legalább 90%-uk legalább egy idegen nyelvből középfokú nyelvvizsgát tesz,

- tanítványaink továbbra is az átlagnál jobban teljesítenek az országos tudásméréseken (a hatosztályos gimnáziumok átlagánál szignifikánsan jobban),
- a tanulás során rutinszerűen, etikusan és a céloknak alárendelten használják a digitális eszközöket
- a kiemelkedő képességű diákjaink eredményesen szerepelnek a tanulmányi, sport és egyéb korosztályi versenyeken.
- az igazolatlan hiányzások száma alacsony;
- tanulóink tisztelik és ápolják a toldys hagyományainkat,
- betartják az intézményi házirendet és az elvárt kommunikációs és viselkedési normákat,
- tiszteletben tartják mindenki emberi méltóságát,
- tevékenyen részt vesznek az iskolai közösségek életében, az iskola kulturális vagy sporteseményein,
- tanulóink viselkedésben érvényesül az egészségtudatosság, a környezet iránti felelősség,
- az iskolát iskolahasználói elégedetlenség miatt elhagyó vagy lemorzsolódó tanulók száma évente nem haladja meg a tanulók 1 %-át,
- a tanulók túlnyomó többsége szeret a Toldyba járni.

Eszközök és eljárások

A fenti célokat tanórai és tanórán kívüli (kulturális és sportfoglalkozások, ünnepélyek, előadások, versenyek stb.), valamint iskolai és iskolán kívüli (kirándulások, kulturális rendezvények, tanulmányi- és sportversenyek stb.) tevékenységek révén valósítjuk meg.

A nevelő-oktató munka tervezésében, szervezésében és végrehajtásában az irányító szerep a pedagógusoké, akiknek a tevékenységét a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak, valamint a technikai dolgozók támogatják. A direkt nevelési eljárások mellett – amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra – fontosnak tartjuk olyan osztály- és iskolai közösségek kialakítását, amelyek jelentős mértékben hozzájárulhatnak céljaink megvalósításához. Iskolánkban a pedagógusok és tanulók viszonyát mindenkor a kölcsönös tisztelet és a partneri kapcsolat jellemzi. Iskolánk nevelési-oktatási céljait a tanulók és a szülők együttműködésének segítségével valósítja meg.

A tanulás eredményessége érdekében előtérbe helyezzük az aktív tanulást elősegítő tanórai és tanórán kívüli foglalkozásformákat, a tanulók interaktivitására, tevékenységére és együttműködésére építő fejlesztést. Ezt támogatják a szaktárgyi vagy iskolai projekttevékenységek, a felfedező vagy kutatás alapú tanulási módszerek, a tanórai páros- vagy csoportmunkák. Mind a tanulásszervezés, mind a tanórai tevékenységek során fontos szempontként érvényesül a differenciálás.

A toldys hagyomány egyik legfontosabb eleme a toldys léggör, amely tanár és diák kölcsönös tiszteletén, jó szándékán és közvetlen, gyakran szeretetteljes kapcsolatán alapul. Iskolánkra jellemző a szülők által gyerek-centrikusnak nevezett attitűd, amely elsősorban ösztönöz, és csak ritkán büntet, ugyanakkor egyértelműen felmutatja és érvényesíti azokat az értékeket, amelyeket fontosnak tartunk. Mindennapi munkánkban törekszünk arra, hogy az

iskola olyan hely legyen, ahol az oktatás minden szereplője jól érzi magát, ahová nap, mint nap szívesen lépnek be a tanulók.

A köznevelést szabályozó jogszabályok, az iskola egyéb szabályzatai (SzMSz, Házirend), a jelen dokumentum 5-14. fejezetei valamint a II. részben kifejtett helyi tantervek részletesen szabályozzák a nevelő-oktató munka főbb eszközeit és eljárásait.

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés iskolánkban egymást segítő és kiegészítő folyamatok. A közösségi nevelés órákon, valamint a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások és programok mindegyikében kiemelt szempont, hogy azok elősegítsék a tanulók személyiségének fejlődését illetve a szűkebb és tágabb környezetükkel, közösségükkel való együttműködést.

A tanórákon a képesség és készségek fejlesztésére és az ismeretek átadására helyeződik a hangsúly, ugyanakkor valamennyi tantárgy tanterve alkalmat ad olyan témák tárgyalására és olyan pedagógiai módszerek alkalmazására, amelyek a személyiségfejlesztést illetve a közösségfejlesztést szolgálják; ezek a témák, módszerek és eljárások segíthetik a NAT-ban megfogalmazott kompetenciák fejlesztését is. A tanórai csoportmunka, a tanórán kívüli tevékenységek, az iskolai közösségi szolgálat, illetve egyéb iskolai közösségi munka, az iskolai csapatsportok, a drámapedagógiai módszerek valamint a diákok aktivitására építő pedagógiai módszerek alkalmazása egyaránt elősegíti a diákok személyiségfejlesztését, illetve együttműködési készségének fejlődését is.

A személyiségfejlesztés kiemelt feladata, olyan reális és pozitív énkép kialakításának támogatása, amely segíti tanulóink társadalomba való beilleszkedését, pálya- és társválasztást, boldogulását. Sajtátsák el azokat az életvezetési szokásokat, amelyek a testi-lelki egészség hosszú távú megőrzésének alapját képezik.

Támogatjuk tanulóinkat a személyiségfejlődés következő területein:

- önmaga és mások elfogadása,
- személyes autonómia,
- erkölcsi ítélőképesség,
- empátia és segítőkészség,
- vállalkozó kedv, bátorság,
- tolerancia,
- egyéni és közösségi felelősségvállalás,
- újító kezdeményezésre való nyitottság,
- reflektív mérlegelés, kritikai gondolkodás,
- aktív, cselekvő részvétel,
- reziliencia.

A tanulók személyiségfejlesztése akkor valósulhat meg, ha biztosítjuk számukra a nyugodt és szabad iskolai légkört, ha az ismeretek tárgyilagos és többoldalú közvetítésével

segítünk nekik, hogy eligazodjanak a világunkban, illetve ha alkalmat adunk nekik arra, hogy elmondhassák véleményüket és cselekvően formálhassák az iskolai életet.

Ennek érdekében a tanórákon, az egyéb tevékenységek időkeretében, a munkatervben rögzített eseményeken, rendezvényeken minél több olyan alkalmat teremtünk, amely teret és időt biztosít az önismereti és társas készségek fejlesztésére, a kreativitás kibontakoztatására és a felelősségvállalásra.

6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos célok, feladatok

A közösségfejlesztés céljai:

Törekvésünk, hogy minden tanuló

- ismerje meg és tartsa be a társas együttélés alapvető szabályait,
- ismerje és értékelje kulturális örökségünk jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk értékeit,
- sajátítsa el és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- vállaljon részt közvetlenül is a nemzetközi kapcsolatok ápolásában,
- váljon érzékennyé környezete állapota iránt, kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- váljon meghatározóvá életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés,
- szerezzen személyes tapasztalatot a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- tudjon társaival és a felnőttekkel adott témáról igényesen és strukturáltan kommunikálni,
- legyen elfogadó és segítőkész a beteg, sérült, fogyatékos emberek iránt,
- vállaljon részt olyan feladatokban, programokban, eseményekben, amelyek a közösségeit és intézményünk közösségét szolgálják,
- érezze magáénak iskolánkat, érezze fontosnak a közösséget,
- tisztelje a közösséget – a diáktársait, intézményét, tanárait és az iskola dolgozóit.

Az iskolai közösségek nemcsak a tanulásszervezést elősegítő intézményi struktúra fő elemei, de egyben a tanulók közösségi kompetenciáinak fejlesztését szolgáló egységek is. A legfontosabb és legállandóbbnak tekinthető tanulói közösség az egy osztályba járók közössége, ugyanakkor vannak egyéb, érdeklődési körök és tevékenységek alapján működő közösségek is (pl. sportkörök, Toldy Teátrum, énekkar), több osztály tanulóit magukba foglaló tanórai vagy szakköri közösségek, illetve ad hoc közösségek (pl. diákcsere vagy sítáborban résztvevők közösségei). Természetesen maga a Toldy Gimnázium tanulói, tanárai és dolgozói is közösséget alkotnak, illetve a tanulókkal együtt részei a toldys közösségnek, ennek erősítésére szolgálnak az évfolyamokon átnyúló iskolai programok (pl. majális, gólyatábor).

A diákok személyiségfejlődésének és az egyes osztályközösségek fejlődésének alakításáért, illetve nyomon követéséért az osztályban tanító valamennyi pedagógus felelős.

Kiemelt szerepe van az osztályfőnöknek, aki összehangolja a pedagógusok munkáját, különös figyelemmel követi nyomon az osztályába tartozó diákok személyiségfejlődését, valamint az közösségi nevelés órákon és egyéb osztályprogramok segítségével a leghatékonyabban alakíthatja az osztályközösség fejlődését.

A közösségfejlesztésnek, de a személyiségfejlesztésnek és a tehetséggondozásnak, a képességek és készségek fejlesztésének és az esztétikai, illetve az egészséges életmódra nevelésnek is fontos színterei az iskolánkban hagyományként létező tanórán kívüli tevékenységek, amelyek igen nagy szerepet játszanak a Toldy arculatának és közösségének formálásában. Ezért ezek tudatos tervezése, elhelyezésük a tanév rendjében, pedagógiai céljaik fel- és elismerése, az ezekben rejlő pedagógiai lehetőségek kiaknázása stratégiai kérdés munkánkban.

Kihelyezett tanórák (kirándulások): az osztályfőnöki munkaprogram részeként, évenként legalább egy alkalommal megszervezett kihelyezett tanórák a csoportkohézió erősítésében, és az egyéni személyiségfejlesztésben egyaránt nagy jelentősége van. Tudatos, körültekintő megszervezésével élményszintű ismeretekhez juttatjuk diákjainkat (természet, kultúra, honismeret, sport stb.). Törekszünk arra, hogy szervezésükben a tanulók is közreműködjenek. Az iskolán kívüli, két vagy háromnapos esemény költségeit a szülők és az iskolát támogató alapítványok viselik.

Gólyatábor: A tanév indítását közvetlen megelőző tábor a 7. évfolyamosok számára. Legfőbb funkciója, a gólyák félelmeinek oldása, az új évfolyam bevezetése az iskolai szokásokba, illetve az új közösségbe illeszkedés megkönnyítése. A táborban a 12-dikes tanulók szervezőként és mentorként vesznek részt, ez az ő esetükben is fejleszti felelősségérzésüket, illetve az együttműködési kompetenciáikat. Az iskolán kívüli, háromnapos esemény költségeit a szülők és az iskolát támogató alapítványok viselik.

Határon túli kirándulások: elsősorban a magyar kultúra jobb megismerését és megértését szolgálják, de hozzájárulnak a nemzeti összetartozás érzésének kialakításához, megőrzéséhez. Költségeit pályázatok, a szülők és az iskolát támogató alapítványok viselik.

Diákparlament: az egész évben folyamatosan működő, a diákok által évenként választott Iskolai Diákbizottság vezetősége évente hívja össze a saját munkarendjének megfelelően. Ez a fórum és ez a szervezet a közéletiségre, a demokráciára nevelés fontos terepe.

Iskolai ünnepélyeink (évnnyitó, évvzáró, ballagás stb.): az iskolai közösség kohéziójának megerősítését szolgálják, a nemzeti ünnepek (október 23. és március 15.) alkalmával szintén iskolai keretek között megrendezett ünnepek pedig a nemzeti közösséghez tartozás tudatosítását, pozitív érzéseinek erősítését segítik. Pedagógiaailag hasznos, a nevelői feladatok megvalósítására lehetőséget biztosító formákban szervezzük meg az aradi vértanúk valamint a kommunizmus és a holokauszt áldozatainak emléknapiját.

Diákcserek: a külföldi diákcserek a nyelvoktatás fontos részét képezik. Lényeges elemük a személyes kapcsolatok kialakítása az adott országban élő családokkal, iskolával, emberekkel és más országok kultúrájának megismerése, illetve fővárosunk és a magyar kultúra, a magyarok életének bemutatása – ami erősítheti a tanulók identitását. Költségeit a szülők és az iskolát támogató alapítványok viselik.

Toldys Diáknapok (TDN): a hagyományosan tavasszal megszervezett egyhetes programsorozat széleskörű ismereteket és pedagógiai lehetőségeket nyújt a humán és reál tudományok, a művészetek, a nyelvek és kultúrák, a sport különböző területein. Ez a rendezvénysorozat sok lehetőséget biztosít diákjainknak az önálló kezdeményezésre, az együttműködésre és szervezésre; erősíti a tanárok és diákok hagyományosan jó kapcsolatát.

Bálok: elsőéveseink számára novemberben Gólyabált, végzős diákjainknak Szalagavató bált rendezünk. A szülőkkel való kapcsolat szorosabbá tételét szolgálja a minden évben megrendezett hagyományörző jótékonyági bál, amely közösségi célok megvalósítására gyűjt. A szervezésben szülők, tanulók és tanárok egyaránt részt vesznek.

Osztályszínijátékos Fesztivál: a 9-11. évfolyam számára évente rendezett több hetet igénybe vevő osztály-projekt, amely komplex módon fejleszti tanulóink személyiségét, illetve az osztályközösségeket. Fontos pedagógiai célja, hogy fejlesszük tanulóink együttműködési készségét, valamint lehetőséget teremtünk számukra, hogy kipróbálják magukat különböző élethelyzetekben. A projekt során fejlődik problémamegoldó és kapcsolatteremtési készségük, toleranciájuk is.

Karácsonyi és tavaszi komolyzenei koncertek: a művészeti nevelés egyik fontos területe a zeneoktatás. A koncertek az együtt muzsikálás öröme túl az iskolai közösség erősítéséhez is hozzájárulnak.

Sítábor: a tanév rendjében meghatározott időpontban tanulóink számára lehetőséget biztosítunk, hogy megtanuljanak síelni, illetve továbbfejlesszék tudásukat e téren is. Emellett a többi közösségi programhoz hasonlóan nagy szerepe van a közösségi nevelésben és a személyiségfejlesztésben is. Költségeit a szülők viselik.

Diáksportkörök: elsősorban az iskola létesítményei által lehetőséget biztosító sportágakban (labdajátékok) működnek. Rendszeres délutáni edzésekkel, a diákolimpiákon és korosztályos bajnokságokban való részvétellel nemcsak a testi nevelést, de a személyiségformálást és a közösségi készségek javítását is szolgálják.

Majális: májusban tartott szabadtéri sportversenyeket magába foglaló program, amelynek keretében osztályok mérik össze tudásukat különböző sportágakban, illetve ehhez kapcsolódóan egyéb közösségi programok zajlanak. A testi nevelés mellett a közösségfejlesztés hatékony formája.

Toldy Röplabda Kupa: végzett és jelenlegi toldys diákok mérik össze tudásukat az évente megrendezésre kerülő röplabda versenyen. Az 1972-ben végzett T-Oldies csapata által felajánlott vándorszerleg elnyerése ösztönzi a generációk találkozását a sportpályán. Diákjainknak így lehetősége nyílik megismerni az intézményünkbe járt egykori toldysokat, megtapasztalhatják a közösség összetartó erejét.

7. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az iskola feladata az egészségfejlesztés terén az elsődleges prevenció, a megelőzés. Kötelességünk segíteni diákjainkat, hogy eligazodjanak a feljük áramló információk

rengetegében, módot kell adnunk nekik az egészséges életmód kialakítására és begyakorlására, hogy felnőtt életükben is jó döntéseket hozzanak.

Az Egészségfejlesztő munkacsoport

Az iskolai egészségfejlesztési munka irányítója az *Egészségfejlesztő munkacsoport*.

A munkacsoport tagjai:

- az intézmény vezetője vagy a területért felelős igazgatóhelyettes
- iskolapszichológus
- osztályfőnöki munkaközösség vezetője
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus
- biológia tanárok
- testnevelő tanárok, gyógytestnevelők

A munkacsoport évente áttekinti az iskola egészségfejlesztési stratégiáját, tájékoztatja a nevelőtestületet és meghatározza az éves feladatokat, év végén beszámol az elvégzett munkáról.

Segítő kapcsolatok, partnerek

Szülők

Az egészségfejlesztés területén különösképpen fontos az iskola és a szülői ház értékrendjének harmóniája, ezért a szülők együttműködése elengedhetetlen az eredményes egészségfejlesztéshez. Ennek elősegítése érdekében előadásokat, beszélgetéseket szervezünk az egészséghez kapcsolódó témákról (pl. droghasználat, táplálkozás, tanulói túlterhelés). Néhány szülő speciális szakértelmével aktívan is tudja támogatni az iskola egészségnevelési programjait.

Iskolaorvos, védőnő feladata:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, a testi fejlődés követése
- szűrővizsgálatok a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére
- szükség esetén a tanulók elsősegélyben részesítése.
- felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban, foglalkozások tartása.

Partnerek:

Nevelési Tanácsadó.

Gyermekjóléti Szolgálat

Családsegítő és Gondozási Központ,

Nemzeti Népegészségügyi Központ területileg illetékes hivatala

Rendvédelmi szervezet

Az egészségnevelés iskolai területei:

Az egészséges életmód és az életszemlélet, magatartás kialakulása és megszilárdulása szempontjából lényeges, hogy az egészségnevelés az iskola pedagógiai rendszerébe, így az összes tevékenységébe beépüljön, ki kell terjedjen a diákok egészségvédelme mellett a tanárok egészségének védelmére is.

A hagyományos – ismeretközvetítő, elrettentő – programok mellett szükséges kiegészíteni az iskolai tevékenységek körét olyan elemekkel, amelyek építenek a diákok aktív közreműködésére.

Az egészségnevelési program az alábbi területekre terjed ki:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- járványügyi-, és élelmiszerbiztonság megteremtése
- tanulási környezet megfelelő kialakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésében
- a családi élet kialakítása, családtervezés
- drogok hatásainak ismerete, ezzel összefüggésben a lelki és testi függőség kialakulása
- az egészségkárosító magatartás, a szenvedélybetegségek (a dohányzás, a túlzott alkoholfogyasztás- és a kábítószer használat) elkerülése
- az elsősegélynyújtás lehetőségei
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete –
- barátság, a párkapcsolatok szerepe a személyiségfejlődésben
- a tanulási technikái, az idővel való gazdálkodás szerepe
- rizikóvállalás (mondj nemet!)
- drogfogyasztás erkölcsi és jogi következményei
- az „internetfüggőség” feloldása
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzése
- fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrálása
- az egészséges testtartás, a mindennapos testmozgás fontossága
- az aktív szabadidő
- mentálhigiéné (testi és lelki egészség).

Egészségfejlesztő iskolai programok

Az iskolai programoknak az iskola minden tagját el kell érniük. Az iskola vezetésének szervezésében anyagi lehetőségeink figyelembevételével indítunk egészségvédelmi kampányokat.

Iskolánkban az osztályfőnöki munkát végző pedagógusok elsősegélynyújtó tanfolyamon vesznek részt. Gondot fordítunk az egészséges táplálkozás elősegítésére. Az iskolai büfében egyre több tápláló, a diákok testi fejlődését segítő élelmiszer kapható, illetve jogszabály tiltja bizonyos egészségtelen ételek és italok iskolai árusítását. Az egészséges ételek forgalmazása feltétele a büfé üzemeltetőjével kötendő szerződésnek.

Az iskola helyiségeinek világítását, fűtését, berendezésének állapotát folyamatosan fejlesztjük. A tanulókörnyezet állapota mélyen befolyásolja a diákok magatartását, ezért is ügyelünk a termék, folyosók, mellékhelyiségek tisztaságára.

A nevelőtestület aktív részvétele elengedhetetlen az egészségfejlesztés folyamatában. Szükséges tehát a pedagógusok számára rendszeres továbbképzések tervezése. Az iskola

vezetése keresi a pályázati lehetőségeket, melyek segítségével komplex egészségvédelmi ill. drogprevenációs programokat finanszírozhatnánk.

Egészségfejlesztés a tanórai foglalkozásokon

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, de különös felelősége van a biológiát, tágabb körben a természettudományokat tanító tanároknak. Minden évfolyamon szerepel a tantárgyi tantervekben a korosztálynak megfelelő, és a tananyaghoz igazodó egészségfejlesztési téma.

Ha az időjárás engedi, a szabadban is tartunk tanórákat. Az iskola kertje alkalmas erre legalább a csoportbontásban tanított tantárgyak esetében. Terveink között szerepel, hogy az iskola parkját pályázható támogatás esetén komfortosítjuk, ahol padok várják a vállalkozó kedvű tanárokat és diákokat.

- Gyógytestnevelés.

A 12-18 éves korosztály számára indokolt esetben (orvosi szakvéleményre alapozottan) elengedhetetlenül fontos a gyógytestnevelés órákon való részvétel. Az iskolában, délutáni sportfoglalkozás keretében szervezzük ezeket az órákat a pedagógiai szakszolgálat közreműködésével.

- Közösségi nevelés órák

Az osztályközösség az érzelmi intelligencia fejlesztésének, a konfliktuskezelés gyakorlásának, a társas kommunikációnak és a személyiségfejlesztésnek a legjobb terepe. Alapvető, hogy diákjaink elsajátítsák a problémamegoldás, döntéshozatal, a nemet mondani tudás és a stressz kezelésének készségét. A közösségi nevelés órákon minden évfolyamon félévente egy-egy meghatározott egészségvédelmi, mentálhigiénés problémát járunk körül. Ehhez segítségül hívunk külső szakembereket is (orvos, védőnő, szakértő, orvosi egyetemista, szülő...)

A biológia szakos kollégák mindenki számára használható bemutató anyagokkal támogatják az osztályfőnököket. Iskolánk drámatanárai segítik az osztályfőnökök munkáját a korszerű drámapedagógiai módszerek átadásával. Az iskolai könyvtár filmgyűjteménye is eredményesen használható a prevenciós témák feldolgozásához. Az ifjúság számára rendezett, témába vágó színházi foglalkozások is kiváló lehetőséget teremtenek a helyes magatartás, a jó válaszok belső kialakítására.

Az eredményes munka érdekében összehangoljuk a természettudományi munkaközösség és az osztályfőnöki munkaközösség éves terveit az iskolai programokkal és az iskolavezetés akcióival.

A testnevelés órákon és a délutáni sportköri foglalkozásokon mód nyílik a rendszeres, mindennapi testmozgásra.

Egészségfejlesztés a tanórán kívüli foglalkozásokon:

Az osztálykirándulások elmaradhatatlan része a természetjárás.

Be akarjuk vezetni a Szülők Akadémiája programot, ahol a szülők igényeihez igazodva a szakterületükön elismert szakemberek tartanak előadásokat.

Jól szolgálja az egészségfejlesztést, a mozgás és a sport megkedveltetését az évente szervezett iskola majális.

Igény szerint a szülők felvilágosítását célozva előadásokat tartunk szülői értekezleteken. A drogok és használatukhoz szükséges eszközök bemutatásával talán jobban megjegyezhetővé és felismerhetővé válnak azok a pszichés és testi tünetek, amelyek a kábítószer fogyasztáshoz köthetők.

Drogprevenációs terv

Az iskola a primer prevenció terepe, tehát cél a drogmentesek megóvása. Képesé kell tennünk diákjainkat a drogok tudatos elutasítására.

Az iskolai prevenció:

- Korrekt tájékoztatást nyújt a szerekkel kapcsolatban kitérve a szerhasználat következményeire. Az illegális szerekkel egy időben kiterjed a legális szerekre (alkohol, dohány ...)
- Beépül az iskolai nevelés egészébe és bekerül az iskola dokumentumaiba pl. Pedagógiai programba, a különféle tantárgyak tantervébe, foglalkozunk vele a közösségi nevelés órákon.
- Szerepelnek benne kampányjellegű elemek (egészségnap, előadások...) a rendszeres munka kiegészítéséül.
- A különböző korosztályok specifikus igényeinek megfelelően évfolyamokra lebontott konkrét feladatokat tartalmaz.
- Bevonja a szülőket is a munkába.
- Az iskolai prevenció fő színtere a közösségi nevelés óra. A tanulók aktivitására építő módszerekkel, az életkori sajátosságokat figyelembe véve formáljuk tanulóink drogokkal kapcsolatos attitűdjét.

A drogprevenáció évfolyamonkénti részletes programja a 4. sz. mellékletben olvasható.

8. A környezeti nevelés programja

A 162 éves főépületünk, az új épület és iskolánk különleges elhelyezkedése segíti környezeti nevelési céljaink elérését, hiszen az igényes környezet már magában is kedvezően befolyásolja a tanulókat. Adott tehát a lehetőség a környezeti nevelés egyik területének – az épített környezet és a városi élet – aktív megismerésére és az itt szerzett tapasztalatok feldolgozására. A városi életmód sajnálatos velejárója, hogy diákjaink közül csak kevesen

vannak mindennapi kapcsolatban a természettel. Ez arra is ösztönöz, hogy külön programokon ismertessük és szerettessük meg diákjainkkal a természeti környezetet.

Céljaink

Hosszú távú célunk, hogy diákjaink környezettudatos polgárokká váljanak. Ennek érdekében tanítványainkban ki kell alakítanunk és meg kell erősítenünk:

- a személyes felelősségen alapuló környezettudatos, környezetkímélő életvitel iránti igényt, illetve annak gyakorlását,
- a természetes és épített környezet szeretetét és az értékek iránti felelős magatartást,
- a globális összefüggések felismerése és megértése iránti igényt, a kritikus szemléletű gondolkodásmódot,
- az aktív közreműködést kisebb és nagyobb közösségeiben a környezettudatos szemlélet elterjesztésében.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Tanórákon:

- A szaktárgyi órákon (biológia, földrajz, kémia, fizika) az adott témának megfelelő ökológiai információk átadása, a környezetért felelősséget viselő attitűd kialakítása. Célunk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, és megismerjék az ebben a témában elérhető információs forrásokat is.
- A többi órán a tananyaggal kapcsolatosan felmerülő lehetséges alkalmakkor a tantárgynak megfelelően térünk ki a környezetre, annak jobb megismerésére és védelmére.

Közösségi nevelés órák:

- környezet- és természetvédelmi órákat tartunk
- játékok, kiselőadások tartása, jeles napok ünneplése

Tanórákon kívüli keretek:

- iskolai és országos versenyeken való részvétel
- a Toldys Diáknapok eseményei (házi döntők, meghívott előadók előadásai)

Iskolán kívüli programok:

- Az éves oktatási programban szereplő tanulmányi kirándulások programjainak összeállításánál az osztályfőnökök nagy súlyt helyeznek arra, hogy a gyerekek megismerhessék az ország különböző területeit, hazánk tájait, városait, az épített és természeti környezet értékeit.
- Nappali és éjszakai túrák iskolai szervezésben (alapítványi és szülői támogatással), esetenként ökológiai tábor szervezése, lehetőleg a természetközeli életforma megismertetésére és a környezettudatos életmód bemutatására.

Személyi feltételek:

- szakos tanárok a tanórán, valamint a nem hagyományos tanórai illetve tanórán kívüli programokon
- osztályfőnökök az osztályfőnöki órán és egyéb, az osztályt érintő nem hagyományos tanórai illetve tanórán kívüli programokon
- az adott programokért felelős tanárok a nem hagyományos tanórai illetve tanórán kívüli programokon

Támogatjuk azoknak a pedagógusoknak a továbbképzési kérelmét, akik a hétvévenkénti kötelező továbbképzést érdeklődésük szerinti környezeti nevelési témában kívánják teljesíteni.

9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus helyi intézményi feladatai:

A pedagógus felelősséggel és önállóan, a tanulók nevelése érdekében végzi a munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a 2011. évi CXC. törvény és egyéb vonatkozó jogszabályok, a Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja, Szervezeti és Működési Szabályzata, Házirendje, az iskola egyéb belső szabályzatai, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az igazgató ill. az igazgatóhelyettesek utasításai alkotják. Feladatát az igazgató vagy az általa kijelölt igazgatóhelyettesek irányítása és ellenőrzése alatt végzi.

Általános, pedagógiai feladatai:

- Tevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerinti nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- Munkáját a Pedagógiai programban megfogalmazott célok és elvek szellemében az alábbiak szerint végzi:
 - Nevelő-oktató tevékenysége keretében gondoskodik a tanulók testi és mentális épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről,
 - figyelemmel kíséri és elősegíti a tanulók fejlődését,
 - rendszeresen tájékoztatja a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről,
 - a diákokkal történő kapcsolattartás, kommunikáció során minden alkalommal a pedagógus etikai normáknak megfelelő módon, nevelési feladataival összhangban, azokat megvalósítva viselkedik,
 - a szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire – a jogszabályban meghatározott protokoll szerint - érdemi választ ad,
 - munkája során felel a Házirend betartásáért és betartatásáért,
 - munkatársaival kapcsolatban magatartását a kollegialitás elve vezérelti, gondoskodik a nevelőtestület és az iskola jó hírének és presztízsének megőrzéséről,
 - ápolja az iskola hagyományait,

- részt vesz a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységben, amennyiben jelzi a gyermekvédelmi problémákat (osztályfőnöknek, iskolapszichológusnak, iskolavezetésnek) és együttműködik a kollégákkal és a szülőkkel azok megoldásában,
 - együttműködik az iskolai diákönkormányzattal,
 - felel a tanterem rendjéért, tisztaságáért, ennek biztosítására ösztönzi a diákokat,
 - felel az átvett – az oktatást segítő – eszközökért, azok megóvásáért, takarékos és szabályos használatukért; kötelessége gondoskodni az eszközök biztonságos tárolásáról,
 - ismeri a munkakörére vonatkozó jogszabályokat, helyi szabályzatokat, az éves munkatervet és egyéb a munkavégzését érintő iskolai dokumentumokat (tanév rendje, havi ütemterv, ügyeleti rend, órarend stb.),
 - ismerteti a diákokkal az iskolai körleveleket és hirdetményeket,
 - a nevelés-oktatást a türelmesség elve alapján végzi,
 - figyelemmel kíséri, hogy tanítványait származásuk, nemük, szexuális irányultságuk, fizikai tulajdonságaik; sem világnézeti, lelkiismereti vagy politikai meggyőződésük miatt hátrány ne érje,
 - baleset vagy vészhelyzet esetén a Balesetvédelmi, ill. a Tűz és Munkavédelmi Szabályzatnak megfelelően megteszi a szükséges intézkedéseket,
 - a tanulók emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartja,
 - öltözködése, magatartása és beszédstílusa a tanárral szemben támasztott normáknak, elvárásoknak minden alkalommal megfelel.
- Részt vesz az intézmény, illetve munkaközössége éves munkatervében tervezett iskolai rendezvényeken, ünnepélyeken (tanévnyitó, tanévzáró, ballagás, október 23-i és március 15-i ünnepély).

Szaktanári feladatai:

- Szaktanári munkáját a munkaköri leírásának és tantárgyfelosztás alapján készült órarend szerint végzi.
- Oktató munkáját a helyi tantervvel összhangban álló, adott tanulócsoporthoz adaptált tanmenet alapján végzi.
- A tanítási órán és a tanórán kívüli foglalkozásokon minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés). Nevelő-oktató tevékenységében, a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtja. Ismeri és munkája során alkalmazza a pedagógia és az általa tanított tantárgy(ak) tanításmódszertanát, korszerű elemeit.
- Részt vesz a nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken (nevelőtestületi értekezlet, munkaközösségi értekezlet, osztályozó konferencia, osztályértekezlet, ill. minden más, az iskolavezetés által elrendelt értekezlet)
- Az osztályozó konferenciákon és osztályértekezleteken beszámol az osztály, ill. egyes tanulók előmeneteléről, a szakórákon szerzett, a kollégák számára is hasznos tapasztalatokról.
- Elvégzi azokat az adminisztratív és szervezési feladatokat, melyeket az intézmény nevelő-, oktató munkája tesz szükségessé, illetve amelyeket az érvényben lévő jogszabályok előírnak. Felelős az adminisztráció pontos, a belső szabályzatokban megfogalmazott, idő szerinti vezetéséért.

- Részt vesz az iskola szülői értekezletein (az első évfolyam első szülői értekezletén, ill. szükség esetén más esetben is), fogadóórát tart, szükség esetén, egyeztetett időpontban máskor is kész személyes megbeszélésre a diákok szüleivel.
- Tankönyvet a szakmai és a pénzügyi szempontok figyelembevételével, a munkaközösség-vezető jóváhagyásával választ.
- A taneszközöket egy tanévre átveszi, majd a tanév végén elszámol azokkal.
- Az általa átvett eszközöket megőrzi, hiány esetén anyagi felelősséggel tartozik.
- Munkája során a tanulók értékelését és minősítését rendszeresen, a számonkérés megfelelő formáit alkalmazva, az iskola szabályzatainak megfelelően elvégzi. Értékelését minden esetben indokolja, a tanuló által elkövetett hibákat egyértelműen javítja.
- A Házirendben foglaltaknak megfelelően a tanulók számára a témazáró dolgozatot előre jelzi, a dolgozatokat lehetőségei szerint minél korábban, de legkésőbb 15 munkanapon belül értékeli és az eredményt a tanulókkal ismerteti.
- Felelős a tanítási óra, foglalkozás rendjéért, pontos kezdéséért és befejezéséért.
- A tanulók órai és otthoni munkáját rendszeresen ellenőrzi és értékeli.
- Ügyeletet, helyettesítést végez.
- Az igazgató utasítására (délután, esetenként esti órákban is) köteles iskolai rendezvényen ügyeleti feladatokat ellátni.
- Betegség vagy előre nem látható akadályoztatás esetén értesíti az igazgatót. Minden más, indokolt távollmaradás esetén előzetesen engedélyt kér az igazgatótól.
- Tevékenyen közreműködik a munkaközösség munkájában, részt vesz a bemutató órákon.
- Nevelő-oktató munkája során ellátja a tehetséggondozás, tehetség-kiválasztás (pl. versenyfelkészítés), ill. a felzárkóztatás feladatát, tevékenységét.
- Jogszabály által meghatározott időszakonként és módon szakmai továbbképzésen vesz részt.
- Igazgatói utasítás alapján írásbeli vizsgán felügyel, vizsgadolgozatot javít, szóbeli vizsgán vizsgáztat, ill. vizsgabizottsági feladatokat lát el. Ez a kötelezettsége vonatkozik minden iskolai vizsgára (érettségi-, felvételi-, osztályozó-, javító-, szintfelmérő- és hatosztályos vizsga).

Az osztályfőnök feladatai

- Az iskola pedagógiai elvei szerint, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve szervezi a tanulócsoporthoz tartozó életét, neveli osztályának tanulóit,
- a közösségi nevelés órák során feldolgozza az iskola helyi tantervében felsorolt témaköröket,
- támogatja az osztályközösség kialakulását, illetve hogy a közösség értékei összhangban legyenek az intézmény értékeivel és nevelési céljaival,
- törekszik megismerni tanítványai személyiségét,
- együttműködik az osztályban tanító pedagógusokkal, segíti és esetenként összehangolja munkájukat, látogatja óráikat; észrevételeit és esetleges problémáit – ha szükséges az osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívásával - az érintett nevelőkkel megbeszéli,
- aktív kapcsolatot tart fenn a szülőkkel, a tanítványait nevelő tanárokkal és az iskolapszichológussal, szükség esetén külső szakértő segítségét kéri;

- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét és szükség esetén megteszi a megfelelő intézkedéseket;
- különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók, az SNI és BTMN-es tanulók segítésére, illetve hogy élni tudjanak a számukra engedélyezett speciális könnyítésekkel;
- minősíti a tanulók szorgalmát, magatartását, a velük kapcsolatos észrevételeit tanártársai elé terjeszti;
- felkészül a félévi és év végi osztályozó konferenciára, azt az ügyrendnek megfelelően vezeti;
- szülői értekezletet, fogadó órát szervez és tart;
- a Házirendben meghatározott módon online kapcsolatot tart a szülőkkel;
- ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat (elektronikus napló vezetése, félévi és év végi statisztikák, törzskönyv, beírási napló, bizonyítványok, továbbtanulással, vizsgákkal kapcsolatos tennivalók stb.);
- a Házirenddel összhangban engedélyezi a tanulók távolmaradását, az iskola épületéből való kilépésüket és ellátja a mulasztással kapcsolatos ügyviteli és nevelői feladatokat;
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, közreműködik az osztály tanórán kívüli tevékenységének szervezésében;
- tájékoztatja a diákokat az őket érintő kérdésekről (pl. versenyek, vizsgák, pályázatok, ezekkel kapcsolatos határidők stb.);
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére (a tanulók és a kollégák véleményét figyelembe véve);
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösségi értekezleteken és a munkaközösség munkájában;
- segíti a tanulók pályaválasztását, pályaeorientációját.

Az osztályfőnök-helyettes feladatai

- Segíti az osztályfőnök munkáját azokban az ügyekben, amelyekben kéri,
- megállapodás szerint végezheti az osztállyal kapcsolatos adminisztráció egy részét,
- részt vesz az osztály tanulmányi kirándulásán,
- szükség esetén helyettesíti az osztályfőnököt, beleértve az értekezleteket és a tanulók kísérését iskolán kívüli programokra,
- az osztályfőnököt segítve kapcsolatot tart a pedagógiai szolgálatokkal, iskolaorvossal, védőnővel.

10. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő- és a tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők:

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, gyermekvédelem

Gimnáziumunk tanulóinak túlnyomó többsége rendezett, megfelelő anyagi körülményekkel rendelkező családban nevelkedik. Ennek köszönhető, hogy a veszélyeztetett diákjaink arányszáma lényegesen elmarad az országos átlagtól, halmozottan hátrányos helyzetű tanulója nincs a gimnáziumnak. Ugyanakkor vannak olyan speciális helyzetek, amelyek iskolánkat is érintik, és kezelésükről gondoskodnunk kell.

A gyermekvédelem terén a legfontosabb szerepe az osztályfőnöknek van. Elsősorban az ő feladata, hogy földerítse az esetleges problémákat, szükség szerint tájékoztassa az osztályban tanító pedagógusokat, az iskola vezetőségét, illetve összehangolja az osztályban tanító pedagógusok tevékenységét. A gyermekvédelem terén az osztályfőnök együttműködik az iskolavezetéssel, illetve az iskolapszichológussal.

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küszködő tanulókkal az osztályfőnök, illetőleg valamennyi a tanulót tanító tanár foglalkozik. Az osztályfőnök egyéni beszélgetések, illetve a tanári kar tagjaival valamint a szülővel, gondviselővel folytatott konzultációk során feltárja a problémák okát, jellegét és gyakoriságát. Ebbe a munkába bevonja az iskolapszichológust is. Mindezek figyelembevételével az iskolavezetés, az osztályfőnök, az iskolapszichológus, illetve a tanári kar a szülőkkel közösen dönt a gyermek érdekében a további teendőkről. Amennyiben az iskola lehetőségein túl szükség van szakember segítségére, az iskola a Nevelési Tanácsadóhoz vagy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálathoz utalja be a tanulót. Rendszeres kapcsolattartással figyelemmel kíséri a tanuló helyzetének alakulását és tájékoztatja az érintetteket.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az iskolánkba jelentkezők nagy száma lehetővé teszi, hogy az átlagosnál tehetségesebb és motiváltabb diákok járjanak intézményünkbe, így a leszakadók aránya igen alacsony. Elsősorban a haladó idegen nyelvből fordul elő a kezdő évfolyamokban a leszakadás, itt a lehetőség szerint a tudásszint figyelembevételével alakítjuk ki a csoportbeosztást, illetve felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.

Az esetleges leszakadás okainak feltárása a szaktanárok illetve az osztályfőnök feladata, ők készítenek egyénre szabott programot a felzárkóztatásra, amelynek részét képezi az esetenkénti egyéni foglalkozás is.

Az intézmény szakmai alapidokumentuma szerinti SNI feladatellátását szolgáló fejlesztési program a pedagógiai program 2. sz. melléklete.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása

Az intézmény szakmai alapidokumentumában meghatározottak értelmében (2019.09.09.) alapító okirat) az alábbi sérülésspecifikus tanulókat tudja fogadni és ellátni korlátozott létszámban:

A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők:

- érzékszervi fogyatékos- hallási fogyatékos,
 - érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos
- nappali rendszerű (felvehető maximális tanulói létszám: 44 fő).

Alapelvek:

Fejlesztő programunk kidolgozása során alapelvként vettük figyelembe, hogy:

- a fogyatékos gyermek is ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él, mint ép társa, ezért felnőtté válásához biztosítjuk az iskolai kereteinken belül elsajátítható tudást és kompetenciákat, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve a nevelésükhöz- oktatásukhoz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket,
- Az integrált nevelést- oktatást a speciális egyéni szükségletekhez igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, a NAT-ban lefektetett általános célok, illetve a fogyatékos tanulók nevelése-oktatása irányelveinek figyelembe vételével folytatjuk,
- olyan elfogadó környezet kialakítására törekszünk, amely a sérült gyermek erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, úgy, hogy az a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezze,
- befogadó intézményként vállaljuk a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés-specifikus ellátásához szükséges, a jogszabályokban meghatározott többlétszolgáltatások biztosítását – amennyiben a fenntartó biztosítja az iskola számára a humán erőforrást, illetve az anyagi erőforrást.
- a fenntartó által garantált mértékben a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus rendelkezésre állását,
- a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátást,

A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe vesszük az egyes tanulók sajátos nevelési igényét, sérülés-specifikus szükségleteit és – egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával – mindent megteszünk ezek érvényre juttatása érdekében.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység

A tehetséggondozás az iskola egyik legfontosabb feladata, ezt jelöli meg a köznevelési törvény hat évfolyamos gimnáziumokról szóló része, ezt várják el az iskolahasználók és erre predesztinálják az utóbbi évtized eredményei is.

A tehetséggondozás egyszerre jelenti a tehetségek feltárását, a tehetséges tanulók komplex támogatását erősségeik területén, illetve olyan általánosan szükséges kompetencterületeken is, amelyekben átlagosak vagy éppen gyengébben teljesítenek, annak érdekében, hogy a tehetségüket a későbbiekben minél teljesebben ki tudják bontakoztatni (pl. idegen nyelvek, kommunikációs kompetenciák stb.)

Az iskolai tehetséggondozást állandó munkacsoport irányítja. A munkacsoport kidolgozza az iskola tehetséggondozási stratégiáját és nyomon követi annak megvalósulását.

Elméleti és módszertani előadást szervez a tehetség témakörben. A munkacsoport nyomon követi a tehetségfejlesztéssel kapcsolatos tanári továbbképzéseket. A legjobbnak tűnő képzésekről ajánlásokat állít össze a pedagógusok számára. A tanulmányi versenyeket és a vetélkedőket a tehetségfejlesztés szempontja mentén is rangsorolja, értékeli, továbbá ajánlásokat fogalmaz meg a nevezést / részvételt illetően.

Az osztályfőnökök és a szaktanárok segítségével feltérképezi a tehetséges tanulók körét. Javaslatokat tesz az iskolai tehetségfejlesztés lehetőségeire és alkalmaira, a tantárgyi tanítás terén szorgalmazza és összehangolja a programok kidolgozását és kipróbálását. Feltérképezi az interdiszciplinaritás lehetőségeit, közvetít a különböző szak- és tudományterületek között.

Számon tartja a tantárgyi tanuláson kívül megmutakozó speciális képességű diákokat. Felméri, hogy az iskola milyen támogatást nyújthatna számukra képességeik fejlesztése érdekében, ugyanakkor arra is törekszik, hogy bevonja őket az iskolai életbe.

Gimnáziumunk honlapján Tehetségportált működtetünk. Rendszeresen beszámolunk tanítványaink eredményeiről. Bemutatjuk a tudományok, a művészetek vagy a versenyport terén jelentős teljesítményt nyújtó egykori toldysok pályáját, sikereit. A szülők és a pedagógusok tájékozódását tehetségbibliográfiákkal segítjük.

Az iskolavezetés és a munkacsoport kapcsolatot épít ki a tehetséggondozást segítő és koordináló szervezetekkel, felsőoktatási intézményekkel. Jelenleg ilyen kapcsolatban állunk a Semmelweis Egyetemmel, illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel is.

A tehetséggondozást szolgálják az órateremben megjelenített választható illetve magasabb óraszámú választható tantárgyak, valamint a tanórán kívüli foglalkozások, a különböző szakkörök, diákkörök egyaránt. Matematikát csoportbontásban és emelt szinten, idegen nyelvet minden tanuló számára emelt óraszámú és csoportbontásban tanítunk. A természettudományos tárgyak esetében egy-egy évfolyamon csoportbontás biztosítja a hatékonyabb oktatást. Ugyancsak csoportbontásban tanítjuk a retorika tantárgyat is. Az utolsó két évfolyamon a tanuló az általa választott tantárgyat emelt szintű csoportban tanulja.

Nagy súlyt fektetünk a különböző tanulmányi versenyekre, mind országos, mind iskolai szinten. Az ezekre való felkészítés – szükség szerint kiscsoportos vagy egyéni foglalkozás keretében – a szaktanárok kiemelt feladata. A diákokat jutalmakkal is ösztönözzük az eredményesebb szereplésre, kiemelkedő diákjainkat az iskolát támogató alapítványok díjakban részesítik.

A tehetség kibontakoztatását segítő intézményi fórumok: a Toldy Akadémia és a Toldy Universitas

A Toldy Akadémia a tehetséggondozás sajátos területe, melynek lényege, hogy toldys diákok tartanak előadásokat társaiknak és tanáraiknak. A Toldy Akadémia ülését a Toldys Diáknapi (TDN) időszakában tartjuk meg. A tanulók szinopszis elkészítésével pályázhatnak a részvételre. Az előadások témáihoz zsűritagokat kérünk fel, lehetőleg olyan szakembereket, akik toldys diákok voltak. A Toldy Akadémia nem hagyományos tanulmányi verseny: nincsenek felkészítő tanárok (bár az előadó egyeztethet szakemberekkel), a választható témák köre sokkal szélesebb, mintha tantárgyi megkötöttségek lennének. Bár a zsűri évente csak egy előadót választ meg a testület tagjává, minden aspiráns könyvjutalmat kap az előadás

megtartásáért, s további díjakat (közönségdíjat, a zsűrielnök díját, igazgatói különdíjat és a diákzsűri elismerését) is átadnak.

A Toldy Universitas a 7-9. évfolyamos tanítványaink számára teremt lehetőséget az önálló kutatómunka eredményeinek bemutatására, előadás megtartására. Gimnáziumunk munkaközösségei fontos szerepet játszanak a program megszervezésében és megrendezésében. Tanévenként egy munkaközösség vállalja, hogy kijelöli a tudományterületet vagy azt a konkrét témát, amelyre az aspiránsok jelentkezhetnek. A rendezvényeket az iskolai alapítványok támogatják.

A tehetséggondozás fontos területei az 5. fejezetben taglalt tanórán kívüli tevékenységek is.

11. Az intézmény esélyegyenlőségi tevékenységét érvényesítő program

Intézményünk a Közép-Budai Tankerületi Központ esélyegyenlőségi terve alapján 2021 márciusában elkészítette 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi helyzetértékelését és intézkedési tervét. A dokumentumban részletesen elemeztük és megterveztük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos intézkedéseinket. Az alábbiakban azokat az elveket rögzítjük, amelyek a nevelő-oktató munka során nevelőtestületünk érvényesít. Az esélyegyenlőségi gyakorlatunkat, az erre vonatkozó tevékenységeink során az alábbi jogszabályi normákat követjük:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) részletezi az egyenlő bánásmód követelményeit az oktatással-képzéssel összefüggésben.
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. §, illetve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tanköteles korú tanulók felvételéhez, a felvételi körzetek kijelöléséhez kapcsolódó szabályokat.
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6. § rögzíti a gyermekek, illetve a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogainak érvényesítése során.

Helyzetértékelés:

Év	Tanulók száma	HH tanulók	HHH tanulók	RGYK tanulók	SNI tanulók	BTMN tanulók
2021	439	0	0	0	3	5
2022	439	0	0	0	2	4
2023	435	0	0	0	2	3

Hosszú távon az alábbiak érvényesítésére törekszünk:

- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása, oktatási eredményességük segítése;
- a sajátos nevelési igényű, a BTMN -es oktatási minőség javítása, illetve az eredményességi – hiányzási, évismétlési, kompetenciamérési, lemorzsolódási stb. – mutatók szinten tartása,
- az iskola hátránykompenzációs és fejlesztési hatásának megjelenése és növelése,
- a pedagógusok és a fejlesztő munkában résztvevő munkatársak támogatása a folyamatos önképzésre és továbbképzésre az inkluzív nevelési gyakorlat érdekében,
- a kölcsönös együttműködés a szakmai partnerekkel az esélykompenzációt segítő civil szervezetekkel, intézményekkel (pl. utazó gyógypedagógusi szolgálat, logopédiai szakszolgálat, szakértői bizottságok, stb.),
- kiemelt figyelmet fordítunk a HH/HHH/RGYK/SNI/BTMN, veszélyeztetett tanulók és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók eredményeinek elemzésére, kompetenciamérések eredményességének javítására.

Az intézmény esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

- Tanulóink közötti különbségeket és sokszínűséget figyelembe véve törekszünk az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítésére.
- A nevelő-oktató munkánk során figyelembe vesszük, hogy tanulóink eltérő képességekkel, eltérő motivációval, eltérő családi háttérrel és kultúrával rendelkeznek, néhányuknál a nem magyar anyanyelvből vagy a korábbi hosszabb külföldi tartózkodásból származó nehézségeket.
- Befogadó, toleráns légkörben biztosítjuk a segítő, egyéni bánásmódot kiemelten érvényesítő, diszkrimináció mentes nevelést-oktatást.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek fejlesztését integráltan, és egyéni rehabilitációs órákon, utazó fejlesztőpedagógusok, esetleg gyógypedagógusok közreműködésével valósítjuk meg.
- A beilleszkedési, tanulási és magatartási (BTM) nehézséggel küzdő tanulók egyéni és kiscsoportos fejlesztését az iskola látja el.
- Valamennyi nevelőnknek alkalmaznia kell a differenciált oktatás módszereit, azzal is elősegítve a tanulók esélyegyenlőségét a követelmények teljesítésére való felkészülésben.

Olyan légkört teremtünk, amelyben a kapcsolatok kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén figyelmet kell fordítanunk a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására, az épület akadálymentesítésére.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- a kompetencia mérések eredményeit,
- a hiányzásokat (igazolt és igazolatlan),
- a szakos ellátást,

- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést,
- a módszertani képzettséget,
- a támogató környezet fenntartását (partnerintézmények, civil szervezetek),
- a jelzőrendszer működésének hatékonyságát.

Kiemelt fontosságot kap iskolánkban, hogy a rendelkezésünkre álló digitális eszközökkel segítsük azokat a tanulóinkat, akik az online oktatás esetén hátrányt szenvednek.

12. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Az iskolai diákönkormányzat felépítését, szerveit és működését a diákönkormányzat működési rendje szabályozza, amelyet a nevelőtestület hagy jóvá. A diákönkormányzatnak joga van a diákságot képviselni, valamint véleményt nyilvánítani és javaslatot tenni az iskola működését érintő minden kérdésben. Különösképpen véleményezési joga van az iskolai Házi rend, illetve az iskolai SZMSZ tanulókat érintő részeivel kapcsolatban. A tanulók nagyobb közösségének az egy évfolyamot meghaladó tanulólétszám számít.

A nevelőtestület és a tanulóközösségek, valamint a diákönkormányzat kapcsolata:

- A diákönkormányzat munkáját segítő tanár hangolja össze.
- A diákparlamenten az iskola vezetősége képviselteti magát.
- A diákönkormányzat képviselői minden félév kezdetekor az iskola vezetőivel együtt áttekintik a diákságot érintő ügyeket.
- A diákönkormányzat képviselői illetve az iskola vezetősége a rendszeres kapcsolattartáson túl is kezdeményezhetnek megbeszéléseket.

A tanulóközösségek, valamint a diákönkormányzat a hatáskörébe tartozó döntések meghozatala előtt a véleményezés tárgyát képező írásos anyagot ill. a szabályzattervezetet az igazgatónak adja át, aki gondoskodik annak nevelőtestület elé terjesztéséről.

A nevelőtestület értekezletére - a tanulói közösséget érintő napirendek, témák tárgyalásakor - a diákönkormányzat tanuló képviselője is meghívható.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának fóruma a diákparlament. A diákönkormányzat a saját szervezeti és működési szabályzata alapján működik.

13. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Nevelőtestületünk egyaránt fontosnak tartja a folyamatos kapcsolatot az iskolahasználókkal - diákokkal, szülőkkel, kerületi polgárokkal és a szélesebb társadalommal. Ez egyfelől mind szélesebb körű tájékoztatást jelent az iskolai élettől kapcsolatban, másfelől az érintettek véleményének, igényeinek figyelembe vételét. Ennek érdekében az iskola minden esztendőben évkönyvet és egyéb tájékoztató dokumentumokat ad ki, honlapot működtet,

valamint együttműködik az iskolai életet befolyásoló döntéshozó és véleményező szervezeteket (Diákönkormányzat, Intézményi Tanács, Szülői Munkaközösség). Emellett törekszünk a szülők, volt diákjaink (Toldy Alumni Egyesület) és egyéb iskolahasználók bevonására az iskola életébe.

Tanulói részvétel

A tanulók és közösségeik kapcsolata az iskolával, a tanárokkal, illetve az iskolavezetéssel céljaink megvalósítása szempontjából meghatározó tényező, pedagógiai programunk majd minden részében utalunk rá. Ez a kapcsolat számos formális és informális elemből áll, a mindennapos tanár-diák kapcsolaton keresztül az iskolai közösségi élet változatos formáig. Kiemelt szerepük van ebben az osztályfőnököknek, elsősorban az ő feladatuk, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjék az osztályukba járó diákok iskolai pályafutását, tájékozódjanak helyzetükről és tájékoztassák a tanulókat az őket érintő kérdésekről.

A tanulókkal a napi kommunikáció a Microsoft Teams rendszerén keresztül folyik, míg a tanórákkal, érdemjegyeikkel, hiányzásaikkal kapcsolatos hivatalos információs csatorna a Kréta felülete.

Szülői részvétel

A szülők részére a Kréta rendszer, az évkönyv, az iskola honlapja, az iskolavezetés levelei, az évente legalább két alkalommal megrendezett szülői értekezletek és általános fogadóórák szolgáltatják a legfontosabb információkat. Ezekon az alkalmakon kívül minden pedagógus, valamint az iskola vezetői is hetente tartanak fogadóórát, illetve megbeszélés szerint készek fogadni a szülőket. A fogadóórák és szülői értekezletek nemcsak az információadás alkalmai, de konzultációs lehetőséget is nyújtanak, sőt, a szülői értekezletek az osztály életét befolyásoló döntéseket is hoznak. Az iskolai szintű döntések szülői álláspontjának képviselőjére elsősorban a iskolai *Szülői munkaközösség*, illetve az *Intézményi tanács* útján van mód.

Biztosítjuk a szülők részvételét az iskolai ünnepeken, illetve az intézmény nyilvános eseményein (évnyitó, évzáró, ballagás, szalagavató bál stb.).

A kerületi polgárokkal az iskola elsősorban az önkormányzaton keresztül tart kapcsolatot. Az Intézményi tanács egy tagját az önkormányzat képviselőtestülete delegálja, így a képviselők betekintést nyerhetnek az iskola belső életébe, illetve részt vállalhatnak bizonyos döntésekben is.

Fontosnak tartjuk a kapcsolattartást volt diákjainkkal, elsősorban az iskolai közösségteremtés szempontjából; egy-egy találkozás valamelyik volt diákunkkal gyakran nyújt inspirációt tanulóinknak. Hagyomány az is, hogy egykori diákjaink különböző módokon segítik az iskolát. Ezeket a célokat is szolgálja az Alumni Egyesület, illetve a Toldy Ferenc Alapítvány, amelynek működésében szintén részt vállalnak egykori diákjaink. Rendszeresen hívunk meg volt toldysokat előadásokat tartani, és igyekszünk elérni, hogy mind többen vegyenek részt iskolai rendezvényeinken.

Támogató partnereink, erőforrások:

A Közép-Budai Tankerületi Központ mint az intézmény fenntartója és működtetője gondoskodik az iskola működésének feltételeiről. Ugyanakkor partnerként is segíti intézményünket elsősorban tanügyigazgatási, szakmai és jogi területen.

Az iskola működését további öt alapítvány (*Toldy Ferenc Alapítvány, Pro Gymnasio Alapítvány, Dr. Mayer Zsolt Alapítvány, Földi Béla Alapítvány, Jermy Tibor Alapítvány*) illetve egy egyesület – a *Toldy Ferenc Gimnáziumért Sport és Kulturális Egyesület* – támogatja. A felsorolt szervezet mindegyike önálló jogi személyként működik. Az egyes szervezetek támogatói profiljáról az iskolai honlapon lehet tájékozódni.

Nevelőtestületünk igyekszik az iskolai lehetőségekkel és célokkal összhangban álló pályázati lehetőséget megragadni a diákcserek, a külföldi és belföldi kirándulások ~~erdei~~ és **egyéb** iskola programok megvalósítása érdekében.

14. A tanulmányok alatti vizsgák rendje, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Külső vizsgák, mérések

A gimnáziumi tanulók számára a legfontosabb vizsgát az érettségi jelenti. A sikeres érettségihez a tanulóknak négy kötelező tantárgyból (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és idegen nyelv), illetve legalább egy választható tantárgyból kell legalább középszintű vizsgát tennie. A gimnázium képzési rendszere, óraterve lehetővé teszi, hogy az első idegen nyelvből, illetve a digitális kultúra tantárgyakból a tanulók túlnyomó többsége már a 11. évfolyam végén érettségi vizsgát tehessen. Az érettségi vizsgák rendjét jogszabály szabályozza.

A 8. és 10. évfolyamos tanulók a tanév rendjének megfelelő időpontban országos kompetenciamérésen vesznek részt. A mérés szövegértési, matematikai, idegen nyelvi és természettudományos kompetenciákat mér.

Belső vizsgák, mérések

A tanulók az iskolai munkatervben meghatározott időpontban a 8. évfolyamon *magyar nyelv és irodalomból*, a 9. évfolyamon *történelemből*, a 10. évfolyamon *matematikából* és szintén a 10. évfolyamon egy komplex természettudományi (fizika, kémia földrajz vagy biológia) un. kisvizsgát tesznek. A tanuló teljesítményét a vizsgákon ugyancsak érdemjegyekkel minősítjük, a mérések eredményét százalékos formában tüntetjük fel.

A kisvizsga letétele a továbblépés feltétele. Amennyiben a tanuló nem vesz részt a vizsgán, úgy lehetősége van a pótvizsga időpontjában eleget tenni a vizsgakötelezettségének. Amennyiben ezen sem vesz részt, úgy elégtelen érdemjegyet kap a vizsgára.

A kisvizsgák és mérések rendszere.

Évfolyam	Tantárgy	Vizsgák				Felmérők	
		Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlat	Projekt-vizsga	Szóbeli	Írásbeli
7. előtt	Angol nyelv					x	x
	Német nyelv						x
8.	Magyar nyelv és irodalom	x	x				
9.	Történelem	x			x		
	Első idegen nyelvek (angol és német)					x	x
10.	Matematika		x				
10.	Természettudományi vizsga				x		
11.	Második idegen nyelv					x	x

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit a Helyi Tanterv tantárgyi bontásban tartalmazza.

A javító- pótló- és osztályozóvizsgák lebonyolításának rendje

Az iskola éves munkaterve évente három vizsgaidőszakot (január, május-június, ill. augusztus) határoz meg az osztályozó- pótló- és a javítóvizsgák megtartására. A végzős évfolyam egyéni tanrendű tanulóinak minden tantárgyból, valamint a 11. évfolyam tanulói számára első idegen nyelvből és digitális kultúra tantárgyából áprilisban is engedélyezhető osztályozóvizsga.

Az osztályozóvizsgák, illetve a javító- és pótló vizsgák követelménye – ha a helyi tanterv tantárgyi része másként nem rendelkezik – mindig az adott évfolyamra vonatkozó, a helyi tantervben rögzített tananyag. Az osztályozóvizsgán szerzett osztályzat az érvényes év végi osztályzat, amit a tanév végén a bizonyítványban rögzíteni kell.

Amennyiben egy tanuló az általa tanult első idegen nyelvből már leérettségizett (akár közép, akár emelt szinten), újabb osztályzatot ebből a tantárgyból csak akkor szerezhethet, ha részt vesz a 12. évfolyamos első idegen nyelvi fakultációs tanórákon, és tanulmányait osztályozó vizsgával zárja. Más tantárgykból a középszintű érettségit követően is szerezhethet osztályzatot, amennyiben emelt szintű képzésen végzi tanulmányait (pl. biológia, kémia, fizika emelt szintű képzés).

A vizsgára jelentkezés a bizonyítvány és a tanuló vagy (kiskorú tanuló esetén) a szülő/gondviselő által írt kérelem benyújtásával történik. Az osztályozóvizsgára a kijelölt időpontban kell jelentkezni.

A javító- és az osztályozóvizsgák – az igazgató által kijelölt – pontos időpontjáról az iskola a saját honlapján keresztül értesíti a tanulókat és a szülőket. Az eredmény kihirdetése a bizonyítvány kiosztásával vagy írásbeli értesítéssel történik.

Ha a kiskorú tanuló az osztályozóvizsgán nem jelenik meg és távolmaradását igazolja, a szülőt értesíteni kell az újabb vizsgaidőpont kijelöléséről.

Ha a kiskorú tanuló az osztályozóvizsgán nem jelenik meg és távolmaradását nem igazolja, a szülőt értesíteni kell a mulasztásról. Ebben az esetben a tanuló a következő vizsgaidőszakban jelentkezhet osztályozó- vagy javítóvizsgára.

Az iskolai tanítási órák a legtöbb esetben még a nyelvvizsgálóval rendelkezők számára is biztosítják az idegennyelvtudás szinten tartását, fejlesztését, ezért a nyelvi órák alól sem középfokú, sem C1-es felsőfokú nyelvvizsga alapján felmentést csak előrehozott osztályozóvizsga letétele után adunk.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A szóbeli felvételi vizsga három tagú bizottság előtt történik, két részből áll, és legfeljebb 15 percet vesz igénybe, melyet 15-20 perces felkészülési idő előz meg. Beszélgetés keretében mérjük a tanulók általános kompetenciáinak fejlettségét, különösen a tanulás, a gondolkodás, a kommunikáció, illetve a személyes és társas kapcsolati kompetenciákat, az ezekhez kapcsolódó ismereteket és attitűdöket, valamint az alaptanterv szerint elvárható, az általános műveltséghez kapcsolódó ismereteket.

A szóbeli vizsgán egy, a felvételiző által választott tantárgyból kell vizsgát tenni magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika vagy természetismeret tantárgyból.

Témakörök

(az általános iskola 5. osztályának és a 6. osztály első féléves anyagának alapján)

Matematika

- műveletek és azok sorrendje az egész és a racionális számok halmazában
- adott tulajdonságú ponthalmazok (háromszögek, négyszögek) ismerete, csoportosítása
- terület- és felszínszámítás: a négyzet és a téglalap kerülete és területe, a kocka és a téglalap felszíne és térfogata
- alapvető számelméleti ismeretek, oszthatóság alkalmazása

Magyar nyelv és irodalom

- ismeretlen szöveg értése, értelmezése
- költői eszközök, szóképek, ritmus felismerése, alapvető verstani ismeretek
- szófajok, todalékok felismerése
- életkorának, évfolyamának megfelelő irodalmi műveltség
- beszélgetés olvasmányairól

Történelem

- Az ókori Egyiptom: gazdálkodás, vallás, művészetek; a piramisok
- Az athéni és a spártai nevelés / Az ókori görög nevelés / Nevelés és oktatás Hellaszban
- A görög mitológia és az olümpiai játékok
- Így éltek Pannóniában / Pannónia provincia
- Jézus élete, tanításai és a kereszténység / A kereszténység kialakulása és jellemzői
- Élet a középkori városokban
- A magyarság vándorlása és a honfoglalás
- (Szent) István és az államalapítás
- (Szent) László, a lovagkirály.
- IV. Béla és a tatárjárás
- I. Károly uralkodása, gazdaságpolitikája
- Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó

Követelmény a témákhoz kapcsolódó helyek, helyszínek megmutatása a *Képes történelmi atlaszban*.

Természetismeret

- tájékozódás a térképen és a terepen, az iránytű használata
- természet és vadon élő növényeink testfelépítése
- háziállatok és vadon élő állatok testfelépítése
- erdők, mezők, vizek és vízpartok élővilága
- az emberi szervezet felépítése, működése, egészséges életmód
- az energiahordozók csoportosítása, felhasználása, környezeti hatásai
- a Föld külső és belső erői (kőzetek, gyűrődés, vetődés, vulkánosság, földrengések)
- alapvető légköri jelenségek és folyamatok (éghajlati elemek, övezetek, időjárás-jelentés)

15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony létesítésének feltételeit illetve a felvételi eljárást a nemzeti köznevelési törvényen (2011. évi CXC tv.), illetve a 20/2012. EMMI rendeleten túlmenően évente a miniszter rendeletben szabályozza. Az iskola ezek alapján minden év október 31-ig az iskolai honlapon nyilvánosságra hozza a felvételi rendjét. A tanulói jogviszony létesítésének és fenntartásának további feltétele, hogy a tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője elfogadja iskolánk pedagógiai programját, valamint házirendjét és beiratkozáskor az erről szóló nyilatkozatot aláírja.

Az iskolánkba jelentkező 6. évfolyamos tanulók a felvételi időszakban írásbeli felvételi vizsgát tesznek és szóbeli felvételi vizsgán vesznek részt. A szóbeli felvételi vizsga lebonyolításának rendjét, illetve követelményeit a felvételi tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra. A felvételi rangsor összeállításánál a következőket vesszük figyelembe: általános iskolai bizonyítvány (5. évfolyam év vége), az írásbeli vizsga eredménye és a szóbeli vizsga eredménye. Az igazgató a felvételi eljárás szerzett pontok alapján a jelentkezőket rangsorba állítja. A tanulók felvételéről az igazgató a rangsor alapján dönt. Azonos pontszámot szerzett tanulók közül előnyben részesítjük a hátrányos helyzetben lévő tanulókat, valamint a különleges helyzetben lévő, illetőleg az I. kerületi állandó lakóhellyel rendelkező tanulókat. Különleges helyzetben lévő tanulóknak minősül az, akinek a testvére is a Toldy Gimnázium tanulója.

A más iskolából átjelentkezők esetében az igazgató dönt a tanuló átvételéről a Helyi tantervben részletezett eljárás szerint. Az átvételi döntésnél mérlegeljük a kérés indokoltságát, az iskola és az adott évfolyam és osztály létszámát, a tanuló tanulmányi eredményeit, magatartását és szorgalmát, az általa benyújtott az átvételével kapcsolatos egyéb dokumentumokat.

16. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

A pedagógusok részére négyévenként elsősegélynyújtó tanfolyamot szervezünk. A képzést az Országos Mentőszolgálat és a Magyar Vöröskereszt által kiadott tematika alapján tartják a mentőszolgálat szakemberei. A tanfolyamon való részvétel osztályfőnököknek, helyetteseiknek, és táborszervezőknek kötelező, a többi kollégának ajánlott.

A tanulók részére balesetvédelmi, és elsősegély-nyújtási ismeretekről a közösségi nevelés, valamint a testnevelés órák keretein belül tartunk képzést.

Alapvető célkitűzés, hogy a tanulók készség szintjén sajátítsák el a laikus szintű elsősegélynyújtás ismereteket. A gyakorlati órán megszerzett tudás alapján képesek legyenek baleset vagy rosszullét esetén a bajba jutott ellátását megkezdeni, valamint segítséget (mentőt) hívni. Szükség esetén képesek legyenek a felnőtt alapszintű újraélesztés műveleteit hatékonyan

alkalmazni.

Az általános betegvizsgálat, sebelltátás, vérzéscsillapítás, stabil oldalfektetés, újraélesztés oktatása demonstrációs eszközökkel (AMBU baba, kötszerek, műseb stb.) valósul meg, kis csoportokban oktatva, így biztosítva nemcsak az elméleti, hanem a gyakorlati lehetőséget is.

17. Az Iskolai közösségi szolgálat - IKSZ

A közösségi szolgálat az iskolai nevelés fontos része, hiszen jelentősége a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés terén vitathatatlan. Lehetőséget kínál a szociális, társadalmi érzékenység kialakítására, segíti a felelős állampolgárrá válást. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok érdeklődésüknek megfelelően választhassanak az iskola által megszervezett vagy a maguk által javasolt, és az iskola által elfogadott tevékenységek közül. A közösségi munka egyszerre szolgálat és tanulás, melyhez a szülők hozzájárulása is szükséges. Törekszünk arra, hogy diákjaink minél több területen kipróbálhassák magukat, ugyanakkor bátorítjuk a hosszú távú kapcsolatok kialakulását is diákok és fogadó szervezetek között.

Iskolán belüli munkavégzésre is van lehetőség. Az így ledolgozott órák száma nem lehet több 15-nél. Olyan külső szervezetnél, amelynek a diák tagja, maximum 10 órában végezhető szolgálat. Az ott ellátott feladat csak abban az esetben tekinthető az IKSZ körébe tartozónak, ha a tevékenység kiegészül aktív, egyéni, az iskolai közösségi szolgálat jogszabályban említett területein ellátandó többletfeladattal. Az iskolai házirend vonatkozó részei a közösségi szolgálatra mint tanórán kívüli tevékenységre érvényesek.

A IKSZ szervezés menete

- A 9. évfolyam első szülői értekezletén (szeptemberben) az iskolai koordinátor tájékoztatja a szülőket az IKSZ szabályairól.
- A szülők megnyitják a diákok Közösségi Szolgálati Naplóját, mely az elvégzett munkákat nyilvántartó irat.
- A szülők aláírásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük adott tanévben közösségi munkát végezzen.
- A Közösségi Szolgálati Naplót az osztályfőnök őrzi és az elvégzett tevékenységeket ebben igazolja.
- A szülők és diákok a félévi értesítéssel tájékoztatást kapnak a teljesített órák számáról.
- Tanév végén az osztályfőnök az adott évben ledolgozott órák számát záradékban rögzíti a bizonyítványban.
- Az iskola által szervezett vagy koordinált közösségi munkákra az iskola honlapján vagy a koordinátornál lehet jelentkezni.
- Az egyénileg szervezett tevékenységet, annak igazolási módját az iskola koordinátorával egyeztetni kell.
- Az IKSZ keretében tanítási napokon 1-3, 6tanítási napokon kívül 1-5 óra szolgálat végezhető.
- Egészségügyi intézményeknél és bizonyos esetben szociális téren végzett munka csak akkor fogadható el iskolai közösségi szolgálatnak, ha a fogadó intézmény és az iskola együttműködési szerződést kötött.

II. HELYI TANTERV

1. Az iskola által választott kerettanterv megnevezése, az óraháló

Az iskola a 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 7. évfolyamtól bevezetés alatt álló helyi tantervének alapja magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, biológia, fizika és kémia tantárgyakból az EMMI minisztere által 2020-ban kiadott *Kerettanterv a hat évfolyamos gimnáziumok 7-12. évfolyamára* című dokumentum. A többi tantárgy esetében, az állampolgári ismeretek, dráma és színház, földrajz, angol- német- francia- olasz nyelv, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra és testnevelés tantárgyakból az EMMI minisztere által 2020-ban kiadott *Kerettanterv az általános iskolák 5-8. évfolyama számára*, valamint *Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára*, című kerettantervi dokumentumok az irányadóak. A technika és tervezés, valamint az etika tantárgyak esetében *Kerettanterv az általános iskolák 5-8. évfolyama számára*, míg a mozgóképkultúra és médiaismeret, valamint a természettudomány tantárgy esetében a *Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára* című kerettantervek a relevánsak.

A Nemzeti alaptantervbe foglalt tudást a tanterv műveltségi területeként, illetve tantárgyanként határozza meg. Ezek a következők:

- **Magyar nyelv és irodalom** (magyar irodalom, magyar nyelv)
- **Matematika**
- **Történelem és állampolgári ismeretek** (történelem, állampolgári ismeretek)
- **Etika/hit és erkölcsstan**
- **Természettudomány és földrajz** (természettudomány, kémia, biológia, fizika, földrajz)
- **Idegen nyelv** (első idegen nyelv: angol és német; második idegen nyelv: angol, német, francia és olasz)
- **Művészetek** (ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház, mozgóképkultúra és médiaismeret)
- **Technológia** (technika és tervezés, digitális kultúra)
- **Testnevelés és egészségfejlesztés** (testnevelés)

A helyi tanterv órahálóját, illetve tantárgyi tanterveit 2020. szeptember 1-től a 7. évfolyamtól felmenő rendszerben vezetjük be. A 2021/22-es tanév 9-12. évfolyama még a korábbi, 2012-es kerettanterv programja alapján tanul. Ugyanakkor átmeneti tantárgyi tantervekkel biztosítjuk ezeknek a tanulónak a magas szintű felkészítését a 2024-től érvényes érettségi vizsgakövetelmények teljesítésére. Mindez azt is jelenti, hogy az érettségi tantárgyakból már a 2022/23-as tanévtől kezdve a 11., illetve a 2023/24-es évtől kezdve a 12. évfolyamokon az érettségi vizsgakövetelmények által meghatározott tanterveket alkalmazzuk. A bevezetés ütemezése az alábbi táblázatból látszik:

	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
2020/2021.	NAT2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT2012	NAT 2012
2021/2022.	NAT2020	NAT2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT2012	NAT2012
2022/2023.	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT 2012	NAT2012	NAT2012
2023/2024.	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2012	NAT2012
2024/2025	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2012
2025/2026	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020

A 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben a 7. évfolyamtól bevezetésre kerülő helyi tanterv órahálója a következő:

Tantárgy/Évfolyam	7.		8.			9.			10.			11.			12.		
	K	E	K	V	E	K	V	E	K	V	E	K	V	E	K	V	E
Magyar nyelv és irodalom	4		3			3			4			4	2		5	2	
Matematika	3	5	3		5	3		5	4		5	3		5	4		6
Történelem	2		2			3			3			3		5	4		6
Állampolgári ismeretek			1												1		
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1		1														
Természettudomány*												2kv					
Biológia	3		2			3								4			4
Kémia	3					3								4			4
Fizika			3			2			3					4			4
Földrajz			3						3				2			2	
1. Idegen nyelv	4		3			4			4			4			4		
2. Idegen nyelv						3			4			3	2		3		6
Művészetek**												2kv					
Ének-zene	1		1			1			1								
Vizuális kultúra			2						2								
Dráma és színház***						1							2		1kv		2
Mozgóképek és médiaismeret															1kv		
Technika és tervezés	1																
Digitális kultúra	2					2						3					
Testnevelés	5		5			5			5			5			5		
Közösségi nevelés	1		1			1			1			1			1		
Összes tényleges kötelező óra	30		30			34			32			30			28		
Összes maximális óraszám	32		32			36			36			36			36		

Rövidítések: K= kötelező óra V= választható óra, E= emelt szintű óra kv= kötelezően választható óra,

*A természettudomány tantárgy azok számára kötelező, akik a 11. évfolyamban nem tanulnak természettudományos tantárgyat (biológiát, fizikát, földrajzot vagy kémiát). Ebben az esetben a tanulónak még további heti 2 választható órát kell felvennie az érettségi tantárgyak közül.

**A 11. évfolyamon a művészetek tantárgy keretében választható tárgyak: dráma és színház, ének-zene, mozgókép és médiaismeret, vizuális kultúra.

***A dráma és színház tantárgy, valamint a mozgókép és média tantárgy egyike a 12. évfolyamon kötelezően választható.

A fenti táblázatban nem szerepelnek a szakkörök.

2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások a kötelező érettségi tantárgyakból – magyar nyelv és irodalom (+3), matematika (+3), történelem (+3) és idegen nyelvek (+6) vannak. Ezek tananyaga egyrészt a kötelező ismeretanyag, illetve kompetenciák elsajátítását, gyakorlását, elmélyítését szolgálhatja, illetve olyan kiegészítő tartalmakat közvetíthet, amelyek az emelt szintű felkészítést vagy a pályaaorientációt biztosíthatják.

Ezekon kívül a 11. évfolyam kötelezően választható művészeti tárgy haladja meg egy órával a kerettantervi kötelezőt. A tantárgyak jellegéből következően ezek elsősorban munkáltató, alkotó tevékenységet tartalmazó órák, amelyek dupla órában hatékonyabban végezhetők.

Nem kötelező tanórai foglalkozások:

7. évfolyam

Első idegen nyelv +1 óra azokban a csoportokban, ahol nem megoldható a tudásszint szerinti csoportbeosztás – nincs külön tananyaga, mivel célja a gyengébb tudásszintű tanulók felzárkóztatása.

8-10. évfolyam

A természettudományos tantárgyak nem kötelező órái biztosítják, hogy az érdeklődő tanulók azokon az évfolyamokon is tanulják az adott tantárgyat, amelyeken az adott tantárgyból nincs kötelező tanóra. Ezekon a tanórákon elsősorban a későbbi emelt szintű képzés megalapozása történik, a kötelező tananyag gyakorlásával, elmélyítésével, illetve kiegészítő tartalmak átadásával. Ugyancsak lehetőség van a 8. és 10. évfolyamon digitális kultúra tantárgy fakultatív tanulására.

11-12. évfolyam

Az emelt óraszámú matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem képzés tananyaga az emelt szintű érettségire való felkészítést; az emelt óraszámú 2. idegen nyelv és dráma, valamint a szabadon választható biológia, kémia, fizika, földrajz, informatika képzés tananyaga az emelt- vagy a középszintű érettségire való felkészítést szolgálja.

Az egyes tantárgyak heti óraszámát az 1. pontban részletezett óraháló, az összórászámokat, illetve konkrét tananyagtartalmait a Helyi tanterv tantárgyi részei tartalmazzák (lásd. 3. számú melléklet).

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a tankönyvek térítésmentes igénybevételének biztosítása

Az iskola a tankönyvek és atlaszok térítésmentes tulajdonba adásával vagy az iskolai könyvtáron keresztül hosszú távú kölcsönzéssel biztosítja a tankönyvek ingyenességét.

A szaktanár joga, hogy a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével a taneszközöket – így a tankönyvet is – megválassza, ugyanakkor csak olyan nyomtatott vagy elektronikus taneszköz (tankönyv, munkafüzet, stb.) használható, amely szerepel a hivatalos tankönyvlistán. A szülő hozzájárulásával és finanszírozásával egyéb taneszköz is használható az oktatás során, ám egyetlen szülő sem kötelezhető, hogy ilyen tankönyvet vagy taneszközt megvásároljon. A választás előtt az iskola kikéri a szülői munkaközösség véleményét.

A tankönyv kiválasztásának szempontjai

- a célcsoport figyelembe vétele: életkori sajátosságok,
- taníthatóság - tanulhatóság,
- tudományosság - korszerű tartalom,
- megfelelő terjedelem,
- tartósság,
- a helyi tantervnek, a helyi módszertani koncepciónak való megfelelés,
- differenciált alkalmasság,
- tehetségfejlesztés támogatása, ugyanakkor az átlagos képességű tanuló számára is jó használhatóság,
- önálló iskolai munka segítése,
- otthoni munka támogatása,
- választékos, igényes nyelvezet, figyelemfelhívó, vonzó megjelenés.

A tankönyv mellett számos taneszköz, könyvek, tárgyak, szemléltető eszközök, digitális tartalmak szolgálják az oktatást. Ezek kiválasztása a tantárgyat tanító pedagógus joga és feladata. A kiválasztásnál figyelembe kell venni a biztonság, a tartalmi és technikai megbízhatóság, a didaktikai hasznosság és a hozzáférhetőség szempontjait. A kiválasztott taneszköz nem róhat indokolatlan anyagi terheket a tanulókra és szüleikre.

4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A 2020-as Nemzeti alaptantervben az egységességről és a differenciálásról, valamint a módszertani alapelvekről szóló fejezetével összhangban iskolánk is nagy súlyt helyez az aktív tanulás különböző formáinak alkalmazására, az egyénre szabott tanulási lehetőségek kiszélesítésére, a tanulói együttműködésen alapuló csoportos tanulás, valamint a multidiszciplináris foglalkozások ösztönzésére. Nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált

tanulásszervezési eljárások, illetve – lehetőségeinkhez mérten – a megfelelő tanulási környezet biztosítása.

A tanárok módszertani szabadsága mellett ösztönözzük a módszertani továbbképzéseket, illetve továbbképzéseket szervezünk a fenti tanulásszervezési eljárások és módszerek iskolai elterjesztése érdekében. A nevelőtestület minden munkaközössége évente bemutató órákat szervez, ami alkalmat ad az aktív tanulás, illetve a differenciálás különböző formáinak tanulmányozására és gyakorlására.

Programot dolgozunk ki a multidiszciplinaritás erősítése érdekében, amely a kihelyezett tanórák (osztálykirándulások) tapasztalatainak feldolgozására, illetve témnapok szervezésére vonatkoznak.

A Nevelési program 4-6, illetve 9-10 fejezetei részletezik azokat az elveket, módszereket és eljárásokat, amelyek a fenti célok megvalósítását szolgálják mind a tanórákon, mind pedig a tanórán kívüli tevékenységek során.

5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja és a tanulók fizikai állapot mérésének módszere

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja megegyezik az Nkt. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottakkal. A mindennapos testnevelés heti 5 testnevelés órával valósul meg. A 7-8. évfolyamon heti 5, a 9-12. évfolyamon a mindennapos testnevelés az igények miatt délelőtt heti 3-3 testnevelésórán, délután 2-2 óra sportköri foglalkozáson valósul meg.

Azok a tanulók, akik versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt sportolók, évente kötelesek sportszervezetük, egyesületük, által kiállított igazolással igazolni, hogy az egyesület keretein belül szervezett edzésen vesznek részt.

A tanulók fizikai állapot-mérésének módszere

Iskolánkban a tanulók fizikai állapotának mérésére a NETFIT® fittség mérési rendszert használjuk. A rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

A mért adatokat a NETFIT rendszerbe rögzítjük és továbbítjuk az MDSZ részére.

Testösszetétel- és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék - mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi profil):

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

A felmérési tesztet érdemjeggyel nem értékeljük.

6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az általánosan kötelező tantárgyak és tanórák mellett a helyi tanterv kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakat is tartalmaz. A szabadon választható tantárgyakkal kapcsolatban általánosságban az alábbi szabályok érvényesek:

- A tanuló választható tantárgyainak óraszámát és a kötelező tantárgyainak óraszámát összesen nem haladhatja meg a Nat-ban az évfolyamra engedélyezett maximális óraszámot.
- A tanuló választását az órarend korlátozhatja – vagyis előfordulhat, hogy két választható foglalkozás azonos időben kerül megtartásra.
- A tanuló a választott tantárgyat legalább a tanév végéig köteles tanulni, a választását megváltoztatni csak a házirendben, illetve az iskola éves munkatervében meghatározott határidőig, igazgatói engedéllyel lehet.
- Tanév közben, félévkor változtatni csak különös méltányolást érdemlő esetekben, a befogadó és az elhagyott csoport tanárainak ajánlásával lehet. A változtatást az igazgató engedélyezheti, az engedélyt indokolt esetben különbözeti vizsga letételéhez is kötheti.
- A választott tantárgy esetében is érvényes a szabály, hogy a továbblépés feltétele legalább elégséges év végi osztályzat.

Kötelezően választható tantárgyak, foglalkozások:

- A 7. évfolyamtól az első idegen nyelv (angol vagy német), amelyet a felvételi jelentkezésnél meg kell jelölni. Az első idegen nyelvet a 12. évfolyam végéig, de legalább az érettségi vizsga letételéig kötelező tanulni. Iskolánk tanulóinak túlnyomó többsége a 11. évfolyam végén középszintű érettségi vizsgát tesz az első idegen nyelvből.
- A 9. évfolyamtól a 2. idegen nyelv (angol, német, francia vagy olasz), kezdő szintről. A nyelvi választás korlátja, hogy egy nyelvi csoport legfeljebb 18 fővel indulhat. Ennél több jelentkező esetén a létszám feletti tanulók a másodsorban megjelölt idegen nyelvi csoportba nyernek beosztást. Létszám feletti tanulónak azok számítanak, akiknek az előző évi magatartásuk, illetve a tanulmányi átlaguk a jelentkezők közül a leggyengébb. A 2. idegen nyelvet a 12. évfolyam végéig kötelező tanulni.
- A 11. évfolyamon a művészeti tárgy keretében a dráma és színház, ének-zene, mozgókép és médiaismeret, vizuális kultúra tantárgyakból lehet választani. A választás korlátja, hogy egy művészeti csoport legfeljebb 18, az ének-zene csoport legfeljebb 20 fővel indulhat. Ennél több jelentkező esetén a létszám feletti tanulók a másodsorban megjelölt művészeti csoportba nyernek beosztást. A besorolásnál ének-zene csoport esetében előnyt élveznek az énekkar tagjai, az iskolai koncertek rendszeres fellépői; dráma csoport esetében a Teátrum tagjai, vizuális kultúra esetében azok, akik részt vettek iskolai kiállításon, kiemelkedő rajzkészséggel, képzőművészeti tehetséggel rendelkeznek. Ha ezek alapján sem dönthető el a besorolás, úgy figyelembe kell venni a tanuló adott tantárgyból szerzett korábbi osztályzatait, illetve magatartás jegyét és tanulmányi átlagát. A 2022-23-as tanévben induló művészeti csoportok esetében a maximális csoportlétszámtól legfeljebb 25%-kal el lehet térni.
- A 12. évfolyamon a dráma és színház vagy a mozgókép és médiaismeret közül lehet választani.

Szabadon választható tantárgyak, foglalkozások

- A 7. évfolyamtól – emelt óraszámú matematika. A felvételt követően a jelentkezők közül egy csoportnyi tanuló választhatja. Feltétele a kiemelkedő eredményű írásbeli és szóbeli felvételi vizsga matematikából.
- A 7. évfolyamban felzárkóztató foglalkozás az első idegen nyelvből. Azok választhatják, akiknek a tudása lényegesen elmarad a csoport átlagától.
- A 8-10. évfolyam választható órák biológiából, fizikából, kémiából, földrajzból és informatikából (lásd az 1. pont órahálóját!). Az adott évfolyam tanulói közül bárki számára szabadon választható szakköri órák. Csak akkor indíthatók, ha a jelentkezők létszáma legalább nyolc fő.
- A 11-12. évfolyamon emelt szintű képzés matematika, történelem, biológia, kémia, fizika, valamint dráma és színház tantárgyakból. Az adott évfolyam tanulói közül bárki számára szabadon választható tanórák.

- Szakköri foglalkozások igény szerint szerveződhetnek különböző évfolyamokon – megfelelő számú jelentkező esetén
- Diákköri foglalkozások – Toldy Teátrum, História Kör. Nem évfolyamhoz kötött, szabadon választható foglalkozások

A pedagógusválasztás szabályai

Az iskola a tanuló pedagógusválasztási jogát biztosítja. Ennek érdekében a választható tantárgyak és foglalkozások választási határideje előtt nyilvánosságra hozza, hogy előre láthatóan melyik pedagógus tartja az adott tantárgy foglalkozását. Ugyanakkor az iskola fenntartja azt a jogát, hogy a megváltozott körülményekre való tekintettel a tanév megkezdése előtt vagy akár tanév közben is változtasson a pedagógus személyén. Ez utóbbi nem érinti a tanulónak a választott tantárggyal kapcsolatos kötelezettségeit.

7. Azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezése, amelyekből az iskola tanulóinak közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítését az iskola kötelezően vállalja, továbbá annak meghatározása, hogy a tanulók milyen helyi tantervi követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát

Az iskola közép- és emelt szintű érettségire való felkészítést kötelezően vállalja az alábbi tantárgyakból:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelvek: angol, német, francia, olasz
- biológia
- fizika
- kémia
- digitális kultúra
- dráma és színház

Közép szintű érettségire felkészítést kötelezően, illetve az emelt szintű felkészítést megfelelő számú (évfolyamonként legalább 6 tanuló esetében) az alábbi tantárgyakból:

- ének-zene
- földrajz
- mozgókép és médiaismeret
- testnevelés
- vizuális kultúra

- állampolgári ismeretek

Mind a kötelező, mind pedig a választható érettségi vizsgatárgyakból a tanulók a tantárgy helyi tantervi követelményeinek teljesítése esetén tehetnek érettségi vizsgát.

8. A középszintű érettségi vizsgatárgyak érettségi vizsga témakörei

A 2023. december 31. előtt érettségiző tanulóknak a 40/2002. sz. OM rendeletben meghatározott követelmények szerint, míg a 2024. január 1. után érettségiző tanulóknak a 100/1997-es Korm. rendelet 2-3. melléklete szerinti követelmények alapján kell érettségi vizsgát tenniük. Azok a 2024-ben érettségiző tanulók, akik valamely tantárgyból 2023. december 31. előtt kívánnak előrehozott érettségi vizsgát tenni, már a 100/1997-es rendelet melléklete alapján kell érettségizniük.

A középszintű szóbeli érettségi vizsga témaköreit az érettségi vizsgabizottságban kérdező tanár szerepét betöltő szaktanár készíti el a központi vizsgakövetelmények alapján. A dokumentumot a tantárgyi munkaközösségvezető, illetve az iskolavezetés hagyja jóvá. Az iskola a témaköröket a szóbeli vizsgát megelőzően legalább öt hónappal közli a tanulókkal.

9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az ellenőrzés és a hozzákapcsolódó értékelés a nevelési-oktatási folyamat elengedhetetlen elemei. Egyfelől elősegítik a tanulók motivációjának kialakítását és fenntartását, másfelől nélkülözhetetlen információt nyújtanak a pedagógus és a tanuló számára tanulási folyamat előrehaladásáról, illetve esetleges problémáiról. Az értékelés legfőbb célja személyiségfejlesztő jellegű: az önértékelési képesség megalapozása, fejlesztése, az önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.

Az értékelés akkor hatékony, ha a tanulók számára világos elveken alapszik. Fontos a rendszeresség, az objektivitás, illetve, hogy az értékelés fázisa időben a lehető legközelebb legyen az értékelendő produkumhoz. Az értékelés objektivitása mellett súlyt helyezünk a differenciálásra is: vagyis fontos szempont, hogy az értékelés tükrözze az egyes tanulók előrehaladását, illetve vegye figyelembe előzetes tudásukat, képességeiket és egyéb a teljesítményt befolyásoló körülményeket.

Az értékelés legfontosabb eleme a tanórákon, illetve a tanórán kívüli tevékenységek kapcsán a tanulók szóbeli értékelése, a folyamatos visszajelzés. Ezekon túlmenően a pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érdemjegyeken túlmenően a pedagógus szöveges értékelést is ad, ami segítséget nyújt a tanulónak. Az érdemjegyeknek a

tudást visszajelző szerepe mellett természetesen ösztönző szerepe is van, sőt bizonyos esetekben ez az elsődleges (ez utóbbira példák az órai munkára, szorgalmi feladatokra adott pozitív, illetve a kötelező feladatok nem teljesítésére adott negatív jegyek).

A tanulói teljesítményértékelés jellemzői

Törekszünk arra, hogy iskolánkban a tanulók munkájának ellenőrzése és értékelése minél inkább támogassa a tanulást, a tanulói kompetenciák fejlesztését, valamint pedagógiai céljaink megvalósítását. Ennek érdekében sokrétűen és folyamatosan értékeljük tanulóink tanulmányi munkáját, magatartását és szorgalmát. Fontosnak tartjuk, hogy az értékelés mindig ösztönző legyen, tartsa tiszteletben a tanulók személyiségi jogait és emberi méltóságát. Alapelvünk, hogy nem a személyt, hanem a cselekedeteit és produktumait értékeljük.

Akkor tekintjük hatékonyak az értékelést, ha:

- feltárja a tanulók ismereteinek, készségeinek szintjét
- személyre szóló és ösztönző hatású, motivál a kitűzött célok megvalósítására,
- objektív és igazságos, ugyanakkor indokolt esetben differenciált,
- folyamatos és kiszámítható elveken és eljárásokon nyugszik,
- tájékoztatja a pedagógust és a tanulót az elvégzett tanulmányi munka, produktum eredményéről, a tanuló önmagához és a társaihoz viszonyított előre haladásáról.

Az érdemjegyről a tanuló és szülő folyamatosan tájékozódhat a Kréta Iskolai Alaprendszer felületén.

A tanulók és tanulócsoportok szóbeli és írásbeli értékelése

A tanulók egyéni, illetve csoportos szóbeli értékelése: (a feletek, dolgozatok érdemjegyeinek kiegészítése)

- a tanítási órákon és egyéb foglalkozásokon a tanár folyamatosan segít, megerősít, javít, tanácsot ad, motivál,
- a tanulók és a csoport teljesítményének értékelése helyzetelemzése félévkor és év végén,
- fogadó órákon, illetve a csoport értékelése szülői értekezleteken,
- témahetek, projektek lezárásakor,
- a magatartás és a szorgalom elbírálásakor,
- rendezvények, tanórán kívüli tevékenységek (pl. színházlátogatás, tematikus programok stb.) értékelésekor,
- osztályozókonferencián, osztályértekezleteken
- igazgatói értékeléskor (iskolagyűlés, tanévzáró ünnepély).

A tanulók írásbeli értékelése:

- a dolgozatokhoz, házi feladatokhoz fűzött vélemény
- érdemjegyek, illetve félévi és év végi osztályzatok
- dicséretes, elmarasztalások az e-naplóban,

- külső hatósági megkeresésre készített (rendőrség, bíróság, gyermekvédelem) vélemények,
- iskolán kívüli produktumok eredményei (versenyeredmények),
- visszajelzés félévkor az általános iskoláknak.

A tanulás ellenőrzésének és értékelésének módjai

A tanár a tanuló teljesítményét év közben érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti, az alábbiak szerint.

Szóbeli felelet, beszámoló

Tanórán vagy – indokolt esetben – tanórán kívül (beszámoló) szóban elmondott felelet. Ez utóbbi esetén csak a tanulóval egyeztetett időpontban, az iskola területén kerülhet rá sor. Lehet néhány óra tananyagát vagy a tantárgy leglényegesebb alapismereteit, kompetenciáit mérő, de a beszámoló lehet nagyobb anyagrészre, témára irányuló is. Súlyozása (az érdemjegy értéke a félévi vagy év végi osztályozáskor): 100%

Órai munka

A tanár szóban, illetve érdemjeggyel is értékelheti a tanuló egyénileg, pármunkában, vagy csoportmunkában egy vagy több tanórán végzett tevékenységét. Súlyozása 50%

Kiselőadás

Tanítási órán a tanuló előre egyeztetett témából és időpontban előadást tart. Lehet szorgalmi és kötelező feladat, egyénileg vagy páros munkában is. Súlyozása 100%

Házi feladat

A nevelési-tanulási célok eléréséhez szükség van otthoni írásbeli vagy gyakorlati feladatok megoldására is. Házi feladat az egyik tanóráról a másikra is megoldható, legfeljebb néhány tanóra anyagával kapcsolatos tanórán kívül elvégzendő feladat. Az ezekkel kapcsolatos elveket és korlátokat lásd a 16. pontban! Súlyozása 50%

Házi dolgozat

A házi feladatnál hosszabb munkát, gyakran önálló kutatást igénylő, nem tanórai írásbeli vagy gyakorlati feladat. Elkészítéséhez elegendő időt (legalább egy hetet) kell biztosítani. Egy félévben tantárgyanként legfeljebb egy adható (kivéve az emelt szinten tanult tantárgyakat). Súlyozása 100%.

Projektmunka

Projektmunka egy téma feldolgozására irányuló, többnyire csoportos tevékenység, amelynek eredménye valamilyen produktum. Az iskolában többféle projektmunka szerveződik. Ezek egy része tantárgyakhoz kapcsolódó, egy másik része nem (pl. Osztályszínjátzó fesztivál). Jellegétől függően lehet szóban, írásban, érdemjeggyel is

értékelni. Értékelése során figyelembe kell venni a munkafolyamatot, illetve a produktumot is. Súlyozása 100%

Gyakorlati bemutatás

Főként testnevelés tantárgyból alkalmazva, különböző sportági mozgásformák egyre komplexebb gyakorlati feladatsorainak bemutatására szolgáló értékelés. Súlyozása 100%

Röpdolgozat

A röpdolgozat tartalma egy adott témakör kisebb részletét (1-2 tanórai anyagát) öleli fel, egy-egy tanulóval, illetve egész csoporttal (osztállyal) is íratható. A kidolgozásra fordított idő maximum 25 perc. Lehetőséget nyújt a tanulónak és a tanárnak is, hogy lemérje az eddigi munka hatékonyságát. Súlyozása 50%

Témazáró dolgozat

Szummatív mérésre alkalmas dolgozat, amelyen egy nagyobb anyagrész (téma) kapcsán elsajátított ismeretek és kompetenciák szintje mérhető fel. Időtartama 40-100 perc. A témazáró dolgozat időpontjáról és tartalmáról legalább egy héttel a dolgozat megírása előtt tájékoztatni kell a tanulókat. A tanár az érdemjegyek mellett egyéni vagy csoportos szöveges értékelést is ad. A témazáró dolgozatot hiányzás miatt meg nem író tanulóknak kötelező, illetve a témazáró dolgozat eredményén javítani szándékozó tanulók számára pedig lehetőség van pótdolgozatot írni. Súlyozása 200%.

Felmérő dolgozat

A diagnosztikus mérést szolgálja, a pedagógus számára nyújt információt a tanulók tudásszintjéről. Ilyen pl. a 7. évfolyamot megelőző nyelvi felmérő, ami a nyelvi csoportbontást befolyásolja, de ilyenek lehetnek az év eleji felmérő dolgozatok is. Céljukkal összhangban általában nem értékeljük érdemjeggyel.

Kisvizsga

Lásd a Nevelési program 14. fejezetét! Súlyozása 300%.

A tanár a fentiek mellett a tanuló munkájának ellenőrzése és értékelése során más, egyéni értékelést is adhat (pl. pontozásos), ám nem mellőzheti az érdemjegyes értékelést, ami alapját képezi a tanuló osztályozásának.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A kötelező tantárgyak egy részét a tanulók csoportbontásban tanulhatják. A csoportbontások célja a hatékonyság növelése a tanulók gyakorlati tevékenysége során (pl. idegen nyelvek, a kémia órák egy részének csoportbontása a 7. évfolyamon), vagy azért, mert a két csoport más-más tudásszintű vagy egymástól eltérő érettségi szintet megcélzó tanulók

alkotják.

A csoportbontások elve lehet a megcélzott érettségi szintje, a tanulók tudásszintje, a tanulók választása, a tanulók neme (testnevelés), a közelítőleg azonos csoportlétszámok, illetve az órarendi racionalitás. (Ez utóbbi azt jelenti, hogy egy más logika szerinti csoportbontás [pl. matematika emelt óraszám / alap óraszám] maga után vonhatja egy ettől független tantárgy [pl. digitális kultúra] csoportbontását is.)

Az egyes tantárgyak esetében az alábbiak szerint alkotunk csoportokat:

Matematika

7-10. évfolyam – tudásszint és választás

11-12. évfolyam – választás és érettségi szint szerint

Magyar nyelv és irodalom

8. évfolyam retorika csoport – gyakorlati tevékenység miatt, véletlenszerű (órarendi racionalitás)

Történelem

11-12. évfolyam – választás és érettségi szint szerint

Természettudományok

7-10. évfolyam egy-egy osztott csoportú óra – gyakorlati tevékenység miatt és véletlenszerű (órarendi racionalitás)

Idegen nyelvek:

Angol mint első idegen nyelv – tudásszint szerint (ezt befolyásolhatja a matematika-választás is)

Második idegen nyelv – választás szerint, illetve a 11-12. évfolyamon érettségi cél szerint

Az egyéb választható tantárgyak esetében a jelen dokumentum 6. pontjában leírtak az irányadóak.

Az egyes csoportok, illetve csoportbontások tervezése előtt az igazgató a megelőző tanév februárjában igényfelmérést végez a tanulók körében, majd minden év április 15-ig közzéteszi a szabadon választható tantárgyak jegyzékét, továbbá tájékoztatást ad az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről. A közzétételt megelőzően be kell szereznie a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét. A tanuló május 20-ig jelenti be a tantárggyal és a felkészülési szint választásával kapcsolatos döntését. A bejelentés nyilatkozat formájában történik, a nyilatkozatot a tanuló és szülője is aláírja.

A választható foglalkozásokkal kapcsolatos eljárásokat lásd a helyi tanterv 6. fejezetében!

11. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A dicséret és a jutalmazás a nevelés alapvető motivációs eszköze. A tanulók közösségei illetve az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájában az elért jó eredmények jutalmazó értékelése fontos pedagógiai eszköz, mert erősíti a belső motivációt, az énképet, az önértékelést és a kooperatív viselkedést.

A tanulót jutalmazni kell, ha kiemelkedő teljesítményt nyújt valamennyi tantárgyból, kiemelkedő eredményt ér el tanulmányi versenyen, az iskola hírnevét erősíti egyéb versenyen, vetélkedőn vagy sportversenyen, átlagon felül szorgalmas, közösségért vállalt tevékenységét példásan teljesíti, közösségi programokon kiemelkedő szerepet vállal. A tanulók jutalmazásában jelentős szerepet játszanak az iskolát támogató alapítványok az alábbiak szerint:

Alapítvány neve	Díj elnyerésének feltétele	Díjazás jellege
Toldy Ferenc Alapítvány	TFA díja: hat éven át nyújtott kimagasló tanulmányi eredményéért és közösségi munkájáért kaphatja osztályonként 3-3 végzős tanuló	oklevél és pénzjutalom
Toldy Ferenc Alapítvány	TFA diákszociális ösztöndíja: a 10-11-12. évfolyamos tanulók közül összesen három tanuló kaphatja. A pályázatok elbírálásának szempontjai: tanulmányi eredmény, közösségi munka, szociális helyzet	10 hónapon keresztül havi ösztöndíj
Földi Béla Alapítvány	a 11-12. évfolyam tanulói közül osztályonként 2-2 tanuló kaphatja a díj odaítélésének szempontjai: tanulmányi eredmény, közösségi munka, sportteljesítmény, kulturális-művészeti tevékenység	11. évfolyam: pénzjutalom 12. évfolyam: plakett
Dr. Mayer Zsolt Alapítvány	az alapítvány díját a 12. évfolyam tanulói közül biológia tantárgyból legjobb teljesítményt nyújtó diák kaphatja	oklevél, plakett, pénzjutalom
Jermy Tibor Alapítvány	az alapítvány díját a természettudományok területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanuló kaphatja	oklevél, pénzjutalom

A magatartás értékelésének szempontjai

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
Fegyelmezettség	nagyfokú, az órákat nem zavarja	megfelelő	gyenge, gyakran zavarja az órát	elégtelen, folyamatosan gondot okoz társainak és tanárainak
Viselkedése, kommunikációja	kifogástalan, udvarias	olykor kifogásolható	udvariatlan, nemtörődöm, tiszteletlen	durva, goromba
Házirend betartása	betartja	általában betartja	részben tartja be	sokat vagy többször súlyosan vét ellene
Kapcsolat a társaival	jó, segítőkész,	megfelelő, együttműködő	ingadozó vagy közömbös	rossz, ellenséges
Hatása a közösségre	pozitív	nincs befolyása	változó	negatív
Aktivitása, közösségi feladatvállalása	aktív, kezdeményező	készséges	passzív	destruktív
Késések	legfeljebb 1-2 alkalom	néhány alkalom	gyakran	rendszeresen
Igazolatlan órák	nincs	1-3 óra	4-9 óra	10- óra

A magatartás értékelése a fenti táblázat alapján történik. Ennek értelmében a tanuló

Példás – ha a szempontok többségében Példás megítélés alá esik, és egyetlen szempont szerint sem rosszabb, mint Jó

Jó – ha a szempontok többségében Példás vagy Jó, és egyetlen szempont megítélésében sem rosszabb, mint Változó

Változó – ha a szempontok többségében legalább Változó

Rossz – ha a szempontok többségében Rossz vagy ha az igazolatlan óráinak a száma meghaladja az évi 20-at.

A félévi értékeléskor az igazolatlan hiányzások megítélésénél a táblázatban jelzett óraszámokat el kell osztani kettővel.

A rossz magatartású tanuló, amennyiben félévben kapta ezt a minősítést, úgy a második félévben, amennyiben év végén, úgy a következő tanévben nem vehet részt a következő iskolai programokon: sítábor, diákcserek, gólyatábor, osztálykirándulás és színjátszó fesztivál. Az osztálykirándulás és a színjátszó fesztivál részvételi tilalma alól az osztályfőnök a tanulót felmentheti

A szorgalom értékelésének szempontjai

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
Tanulmányi munkája	igényes, pontos	megbízható	rendszeretlen, pontatlan	hanyag, megbízhatatlan
Figyelme	kitartó, figyelmes	általában figyelmes	figyelme ingadozó	figyelmetlen, mindig mással foglalkozik
Feladatainak elvégzése	rendszeresen, önállóan elvégzi	általában elvégzi	rendszeretlen, hanyag	általában nem végzi el
Munkabeosztása	jó	megfelelő	gyakran rossz	nincs
Tanórán kívüli információk felhasználása	sokszor, rendszeresen	néha	ritkán	soha
Órai aktivitása	aktív	olykor aktív	passzív	csak zavarja az órát
Tanulmányi eredménye	kitűnő v. jeles, esetleg jó	jeles, jó v. közepes	jó, közepes v. elégséges	valamelyik tantárgyból elégtelen

A szorgalom értékelése a fenti táblázat alapján történik. Ennek értelmében a tanuló

Példás – ha a szempontok többségében Példás megítélés alá esik, és egyetlen szempont szerint sem rosszabb, mint Jó

Jó – ha a szempontok többségében Példás vagy Jó, és egyetlen szempont megítélésében sem rosszabb, mint Változó

Változó – ha a szempontok többségében legalább Változó vagy ha van elégséges osztályzata

Hanyag – ha a szempontok többségében Hanyag vagy ha valamelyik tantárgyból elégtelen

12. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű érettségi követelményeit a 100/1997-es kormányrendelet, illetve ennek nyomán a Helyi tanterv tantárgyi részei tartalmazzák (Lásd 3. sz. melléklet). Az érettségire való hatékony felkészítést szolgálják a 7-10 évfolyamon a szakkörök és fakultatív órák, illetve a 11-12. évfolyamon a magas óraszámú választható természettudományos oktatás, valamint a kerettantervben megszabotthoz képest jelentősen bővebb tantárgyi időkeretek.

13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai, szükség esetén különbözeti vizsgálával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamismérléssel

Iskolánkkal tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján jöhet létre.

Felvétellel a rendes felvételi eljárás keretében veszünk fel általános iskolai vagy középiskolai tanulót. Az iskola minden évben felvételt hirdet a 7. évfolyammal induló osztályaiba a 6. évfolyamot végzett tanulók számára. Felvétel a tanuló szülőjének írásbeli kérelme alapján, felvételi eljárás nyomán az igazgató dönt. A felvételi eljárást, illetve a felvétellel összefüggő jogosultságokat és kötelezettségeket a 20/2012-es EMMI rendelet szabályozza. A felvétel helyi feltételeit, eljárását és szabályait a *Felvételi tájékoztató* tartalmazza, amelyet az iskola a következő évre vonatkozóan minden év október 15-ig készít el. A helyi szóbeli felvételi vizsga tantárgyait és követelményeit a Nevelési program 14. fejezete részletezi.

Átvétel a tanuló – kiskorú tanuló esetén a tanuló és szülője – írásbeli kérésére történhet. Az átvételi döntés előtt a jelentkező tanuló átvételi beszélgetésen vesz részt, amelyet általában az átvevő osztály osztályfőnöke vezet. A kötetlen beszélgetés keretében vizsgáljuk a tanulók Nemzeti alaptantervvel összefüggő fontosabb kompetenciáit; tájékozottságát, gondolkodási képességeit, műveltségét, kifejezőkészségét, és igyekszünk képet kapni a tanuló személyiségéről és érdeklődési köréről is.

Az átvételről az igazgató dönt. Az átvétel során mérlegelni kell az átvételi kérés indokoltságát, az iskola és az adott évfolyam és osztály létszámát, a tanuló tanulmányi eredményeit, magatartását és szorgalmát, az általa benyújtott az átvételével kapcsolatos egyéb dokumentumokat, illetve az átvételi beszélgetés nyomán megfogalmazódó osztályfőnöki ajánlást is. A pozitív átvételi döntés tartalmazza a tanuló esetleges különbözeti vizsgájának tantárgyait és időpontját (határidejét) is. A határidőt úgy kell megállapítani, hogy a tanuló legalább a tanítási év végéig le tudja tenni a vizsgát. A tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie minden olyan tantárgy minden olyan évfolyamának tananyagából, amelyből a Toldy Gimnázium helyi tanterve szerint az átvétel idején az adott évfolyam tanulói már osztályzatot szereztek, de az átvett tanuló még nem tanult, illetve még nem rendelkezik osztályzattal.

Az átvétel ideje általában a két szorgalmi idő közötti nyári tanítási szünet. Indokolt esetben kivételesen sor kerülhet tanév közbeni átvételre is.

14. A NAT2012 kerettantervű osztályból a NAT2020 kerettantervű osztályba évismérlésre kötelezett tanulók átjárhatóságára vonatkozó szabályok

A 2023/24-es tanév végén a 11. illetőleg 12. évfolyam, valamint a 2024/25-ös tanév végén az a 12. évfolyam évismérlésre kötelezett tanulói a NAT 2020 alapján készített tanterv szerint folytatják tanulmányaikat. Amennyiben az évismérlésük oka olyan tantárgyból szerzett elégtelen osztályzat, amely a NAT 2020-as helyi tanterv alapján az évismérlés évfolyamán már

nem kötelező, úgy számukra a továbblépés, illetve a 12. évfolyam elvégzése utáni érettségire bocsátás feltétele, hogy az adott tantárgy utolsó évi anyagából sikeres osztályozó vizsgát tegyenek.

15. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, beleértve a témanapokat, témaheteket és a projektoktatást is

A Toldy Gimnáziumban hagyományosan és általában érvényesül a tanulóközpontú szemlélet és a tanulóközpontú tanítás. Ez, az iskola családias légkörén, tanár és tanuló partneri viszonyán túl megjelenik az alkalmazott módszerekben, illetve a pedagógusi és a tanulói szerepekben is.

Az iskolában a közös alapelvek, nevelési célok és tantervi előírások mellett érvényesül a pedagógusok egyéni módszertani szabadsága, hogy szakmai belátásuk szerint kiválasszák azokat a módszereket és eljárásokat, amelyek a tanulói csoportok, illetve az egyes tanulóknak, valamint a kitűzött tantárgyi vagy nevelési céloknak leginkább megfelelnek.

Ugyanakkor – összhangban a NAT előírásaival – nagy súlyt helyezünk az aktív tanulást elősegítő módszerekre és programokra mind a tanórán, mind pedig a tanórán kívüli tevékenységek szervezésekor. Az aktív tanulást szolgálják az olyan projektek, mint pl. a 9-11. évfolyam számára szervezett színjátzó fesztivál vagy a Toldys Diáknapok néhány programja, a kutatás alapú tanulást a Toldy Akadémia és a Toldy Universitas, illetve a történelem és a természettudományos projektvizsgák a 9. és a 10-11. évfolyamon. Törekszünk arra, hogy növeljük tanulóink felelősségvállalását saját tanulásukért, erősítsük a jelenség alapú, illetve a probléma alapú tanulási módszerek alkalmazását mind a tantárgyi, mind pedig a tantárgyközi oktatásban. Ennek érdekében működünk együtt a tehetséggondozásban több felsőoktatási intézménnyel is.

16. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni feladatok meghatározásának két fő alapelve van: egyfelől valamennyi tantárgy esetében megfelelően támogassák a nevelési-oktatási célok elérését, valamint az érettségire való eredményes felkészülést; másfelől összességében ne vezessen a tanulók túlterheléséhez, illetve a tanulók átlagos terhelése egy-egy tantárgyból ne veszélyeztesse a többi tantárgyra való felkészülésüket.

A feladatok meghatározásánál figyelembe vesszük a tanulók egyéni céljait és terhelhetőségét, illetve a tanév adott időszakának jellegzetességeit, egyéb feladatait.

A házi feladatok meghatározásának időbeli korlátai:

- hetente átlagosan az adott tantárgy heti időkeretének legfeljebb 30%, a matematika tantárgy esetében 50%-a,
- emelt óraszámú vagy emelt szintű érettségire felkészítő képzés esetén az adott tantárgy heti időkeretének legfeljebb 50%, a matematika tantárgy esetében 75%-a,
- két egymást követő napra, illetve a hét végére (péntekről hétfőre) tantárgyanként legfeljebb 15 percet igénybe vevő feladat adható.

A tanítási szüneteket magába foglaló időszakokra szintén a fenti korlátozások érvényesek.

A fenti időkorlátokba nem számít bele a kötelező olvasmányok elolvasására, a szorgalmi feladatok megoldására fordított idő, valamint a dolgozatokra, feleletekre, tanulmányi versenyekre illetve a vizsgákra való egyéni felkészülési idő.

A heti terhelés kétheti átlagban értelmezendő (vagyis, ha az egyik héten az adott tantárgyból a terhelés 10%-os, a következő héten lehet akár 50%-os is.).

Néhány projekt-program idején (pl. színjátszó fesztivál, toldys diáknapok) a házi feladatok adása tovább korlátozható.

17. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei:

- Az év végi osztályzatai valamennyi kötelező, illetve a tanuló által választott tantárgyból eléri az elégséget, illetve ennek hiányában az adott tantárgyból sikeres (legalább elégséges) javító vagy pótló vizsga letétele. (Az elégséges szint eléréséről az osztályozókonferencia dönt, általában tantárgyanként a súlyozott érdemjegyek minimálisan 1,8-as átlageredményét jelenti.)
- Az egyes tantárgyak esetében az elégséges szint elérésének lehetnek még olyan kritériumai, amelyeket az adott tantárgy Helyi tanterve tartalmaz (Ld. 3. sz. melléklet).
- A Pedagógiai programban az adott tanévre rögzített vizsgák letétele.

Az igazgató a tanulót kérelmére indokolt, jogszabályban leírt esetekben felmentheti bizonyos tantárgyak tanulása, illetve bizonyos tantárgyak esetében az osztályozás alól. Ezekben az esetekben a felmentés nem akadály a tanuló magasabb évfolyamba lépésének.

Az egyéni munkarendben tanuló továbblépésének feltétele, hogy a tanévben a helyi tanterv szerint minden kötelező tantárgyából sikeres (legalább elégséges) osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanulónak egy tanítási évben a tanítási órákon való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven órát és elegendő osztályzat hiányában nem osztályozható, a nevelőtestület engedélyével osztályozó vizsgát tehet.

18. Legitimációs záradék

Az előző Pedagógiai programok felsorolása

A Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 1998
A Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 2003
A Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 2006
A Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 2012
A Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 2016
A Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programja 2021

A pedagógiai program érvényessége, módosítása, nyilvánossága

A pedagógiai program 2023. szeptember 1-től lép életbe. Felülvizsgálatára - ha azt egyéb körülmény, jogszabályváltozás nem indokolja - 2026-ban kerül sor.

A pedagógiai program módosítására kötelező módon sor kerül:

- jogszabály módosításakor,
- a fenntartó kezdeményezésére,
- az intézmény átszervezése esetén.

Egyéb esetekben a dokumentum módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény igazgatója,
- bármely szakmai munkaközösség
- az Intézményi Tanács,

A pedagógiai programot nyilvánosságát intézményünk a következő fórumokon biztosítja:

- az intézményvezetői, helyettesi irodában nyomtatott és elektronikus formában
- az iskolai könyvtárban,
- az iskola honlapján
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán

Fenntartói nyilatkozat

A Közép-Budai Tankerületi Központ a **Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium Pedagógiai Programját** a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) - *bekezdése, a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. (I.31.) értelmében felülvizsgálta.

A pedagógiai program szerinti feladatellátáshoz szükséges órakeretet, illetve az ehhez szükséges álláshelyeket **az elfogadott éves költségvetés és tantárgyfelosztás alapján** biztosítja.

*A Közép-Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója és működtetője a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívüli többletfeladatokat a **jóváhagyott***

tantárgyfelosztás szerint és kizárólag az évente elfogadott intézményi költségvetésben meghatározott mértékig *finanszírozza*.

A fenntartó a **Budapest I. Kerületi Toldy Ferenc Gimnázium** pedagógiai programjában foglaltakkal egyetért, azt jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2023. augusztus 31.

Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

Mellékletek

1. sz. melléklet A pedagógiai program jogszabályi háttere
2. sz. melléklet Az SNI és BTMN-es tanulók fejlesztési programja
3. sz. melléklet A tantárgyak tantervei